

DET KONGELEGE
UTANRIKSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 7

(2004–2005)

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

*Tilråding frå Utenriksdepartementet av 5. november 2004,
godkjend i statsråd same dagen.
(Regjeringa Bondevik II)*

1 Bakgrunn

EØS-komiteen vedtok 9. juli 2004 å endre vedlegg IX (Finansielle tenester) til EØS-avtala til å omfatte europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat, og om endring av rådsdirektiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 92/49/EØF, 92/96/EØF, 93/6/EØF og 93/22/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF og 2000/12/EF (heretter kalla konglomeratdirektivet). Føremålet med direktivet er å sikre solide institusjonar, interessene til kundane og den finansielle stabiliteten på dei europeiske finansmarknadene.

Direktivet innfører ein minstestandard for tilsyn med grupperingar som driv med aktivitet av eit visst omfang innanfor bank- og investeringstenester og forsikringsverksemd, såkalla finansielle konglomerat. Direktivet skal sikre at kapitalkravet vert halde ved lag i grupper som driv tverrsektoriell verksemd, og tek sikte på å fjerne dobbeltregulering av kredittinstitusjonar, forsikringsselskap

og verdipapirføretak. Ettersom skilja mellom bransjane i finansnæringa ikkje er like skarpe som før, vert det viktigare at soliditetsreglane m.v. vert gjorde gjeldande òg overfor grupper av selskap som driv slik tverrsektoriell verksemd.

Ettersom gjennomføringa i norsk rett krev lovendring, vart avgjerda i EØS-komiteen teken med atterhald for samtykke frå Stortinget i samsvar med § 26 andre leddet i Grunnlova, jf. artikkel 103 i EØS-avtala.

Avgjerda i EØS-komiteen og ei uoffisiell norsk omsetjing av direktivet følgjer som trykte vedlegg til proposisjonen.

2 Nærmare om direktivet

Med direktiv 2002/87/EF om utvida tilsyn med finansielle konglomerat har EU fastsett minste-standardar for tilsynet med finansielle konglomerat. Dette utvida tilsynet kjem i tillegg til det tilsynet som skjer overfor kvart einskilt regulert selskap som er gjeve konsesjon i det aktuelle landet.

Eit finansielt konglomerat er i direktivet defi-

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

nert som ei gruppering av selskap som er knytte saman gjennom eigardelar på minst 20 prosent eller gjennom ulike former for felles leiding, og som driv tverrsektoriell verksemd både innanfor forsikring og bank og/eller verdipapir. Felles leiding ligg føre når to eller fleire selskap har samla leiding på bakgrunn av ei avtale mellom selskapa eller som følgje av vedtektsføresegnene til selskapa, eller når administrasjons-, leiings- eller tilsynsorgana i selskapa i hovudsak er samansette av dei same personane. For å reknast som eit konglomerat, må gruppa drive tverrsektoriell verksemd. Tverrsektoriell verksemd tyder at kvar av sektorane forsikring og bank/verdipapir må ha eit monaleg omfang. Monaleg tyder at den minste sektoren må ha ein balansesum på minst ti prosent av den samla balansesummen i den finansielle sektoren, eller at den minste sektoren har ein balansesum på minst seks milliardar euro. Dersom gruppa ikkje vert leidd av ei regulert eining, må minst 40 prosent av verksemda drivast innanfor finanssektoren. Regulert eining tyder institusjon (kredittinstitusjon, forsikrings- eller investeringsføretak) som er underlagd kredittilsyn.

Direktivet inneheld føresegnar der det er fastsett krav om utvida tilsyn med finansielle konglomerat for å betre oversikta over den finansielle situasjonen til gruppa. Direktivet inneheld minstekrav til regulering av kapitaldekning på konsolidert grunnlag, konserninterne transaksjonar og store engasjement. Føremålet er å skjerme eigenkapitalen til finansinstitusjonane frå den risikoen som kan oppstå dersom eigardelar og kapitalinnskott i finansinstitusjonar har nære band med kvarandre. Det er òg eit mål å hindre vesentleg risikokonsentrasjon i slike grupperingar.

Det krevst nasjonale reglar om at regulerte einingar i eit konglomerat sikrar at det alltid ligg føre ansvarleg kapital på konglomeratnivå som minst svarar til kapitaldekningskrava. Det vert skipa tre alternative metodar for å måle kapitaldekning på konglomeratnivå. Det vert òg opna for å nytte ein kombinasjon av dei tre metodane. For å oppfylle direktivet må det vidare stillast minstekrav til interne system for å overvake interne transaksjonar og risikokonsentrasjonar i gruppa. Alle regulerte einingar som leier eit finanskonsern, eller der hovudføretaket er eit blanda finansielt holdingselskap som har hovudkontoret sitt i EØS-området, eller som er tilknytt ei anna eining i finanssektoren, skal underleggjast utvida tilsyn. Blanda finansielt holdingselskap tyder eit føretak som ikkje er ei regulert eining, som saman med underføretaka sine, der minst eitt er ei regulert eining som har

forretningskontoret sitt i Fellesskapet, og andre einingar, utgjør eit finanskonsern.

Dei selskapa som er omfatta, skal påleggjast ei plikt til å rapportere til ein utpeikt tilsynskoordinator, og dessutan informasjonsplikt og plikt til å rette seg etter føresegnar som er fastsette av dei relevante tilsynsstyresmaktene.

Vidare er det fastsett prinsipp for å samordne tilsyn med finansielle konglomerat mellom ulike tilsynsstyresmakter i det same landet og over landegrensene. Det skal peikast ut ein tilsynskoordinator for kvar gruppering innanfor EØS-området som skal ha oversikt over tilsynet med grupperinga, og ha ansvar for m.a. informasjonsutveksling og samarbeid mellom dei tilsynsstyresmaktene som det gjeld, og m.a. å innhente rapportar om og gjennomføre kontroll av dei soliditets- og tryggleikskrava som er nemnde ovanfor. Denne tilsynsstyresmakta er i direktivet kalla «koordinatoren». Koordinatoren skal ha eit tverrsektorielt overblikk over konglomeratet, og syte for at konglomeratet oppfyller dei krava som det er pålagt. Koordinatoren skal òg ha ansvaret for å planleggje og gjennomføre inspeksjonar og verifikasjonar. Arbeidet til koordinatoren påverkar ikkje sektortilsynet til dei einskilde tilsynsstyresmaktene. I dei fleste tilfella vil koordinatoren vere den rette tilsynsstyresmakta i landet der den institusjonen som vert rekna som konglomeratsspiss, har setet sitt.

Vidare er det vedteke endringar i fleire sektordirektiv, der det er teke inn nye artiklar som føreset at ei tilsynsstyresmakt skal samrå seg med andre tilsynsstyresmakter som det kjem ved, før institusjonar som inngår i eit finansielt konglomerat, får løyve til å drive verksemd. Det er ein føresetnad at slikt samråd finn stad før det vert gjeve løyve.

Det er fastsett krav om særlege reglar for konglomerat med morselskap utanfor EU/EØS. Konglomerat som ikkje høyrer heime i EØS-området, men som driv verksemd i området, skal underleggjast eit tilsvarande og passande tilsyn frå dei aktuelle tilsynsstyresmaktene, dvs. tilsynsstyresmaktene til vertsstaten. Direktivet har reglar om skiping av ein eigen komité som m.a. skal kunne justere definisjonar og kapitaldekningskrav.

I medhald av direktivet skal naudsynte lover og administrative føresegnar i dei einskilde medlemsstatane setjast i kraft seinast 11. august 2004, og nyttast i samband med tilsyn for det rekneskapsåret som byrjar 1. januar 2005.

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

3 Avgjerda i EØS-komiteen

EØS-komiteen vedtok 9. juli 2004 avgjerd nr. 104/2004 om å endre vedlegg IX (Finansielle tenester) til EØS-avtala til å omfatte europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet).

I innleiinga vert det vist til EØS-avtala, og særleg til artikkel 98, som gjer det mogleg å endre vedlegga til avtala gjennom avgjerd i EØS-komiteen.

Artikkel 1 slår fast at det vert gjort følgjande endringar i vedlegg IX til avtala:

1. Etter nr. 30d (europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/65/EF) skal nytt nr. 30e lyde:
«30e. 32002 L 0087: Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsføretak og investeringsføretak i et finansielt konglomerat, og om endring av rådsdirektiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 92/49/EØF, 92/96/EØF, 93/6/EØF og 93/22/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF og 2000/12/EF (EUT L 35 av 11.2.2003, s. 1).»
2. I nr. 2 (første rådsdirektiv 73/239/EØF), nr. 7a (rådsdirektiv 92/49/EØF), nr. 30a (rådsdirektiv 93/6/EØF) nr. 30b (rådsdirektiv 93/22/EØF) og nr. 14 (europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF) skal nytt strekpunkt lyde:
 - 32002 L 0087: Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 (EUT L 35 av 11.2.2003, s. 1).»
3. I nr. 11 (europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/83/EF) og nr. 12c (europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF) vert følgjande lagt til:
 - «, endret ved:
 - 32002 L 0087: Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 6. desember 2002 (EUT L 35 av 11.2.2003, s. 1).»

Artikkel 2 fastset at teksta til direktiv 2002/87/EF på islandsk og norsk, som vil verte kunngjort i EØS-tillegget til *Tidend for Den europeiske unionen*, skal vere gyldig.

Artikkel 3 slår fast at denne avgjerda tek til å gjelde 10. juli 2004, på det vilkåret at EØS-komiteen har motteke alle meldingar etter artikkel 103 nr. 1 i avtala.

Artikkel 4 slår fast at avgjerda i EØS-komiteen skal kunngjerast i EØS-avdelinga av og EØS-tillegget til *Tidend for Den europeiske unionen*.

Fristen etter artikkel 103 i EØS-avtala for mel-

ding om at dei forfatningsrettslege krava er stetta, er dermed 9. januar 2005.

4 Tilrådingar frå ei felles nordisk tilsynsgruppe

Ei uformell nordisk tilsynsgruppe som er samansett m.a. av representantar frå tilsynsstyresmakterne i Noreg, Sverige, Danmark og Finland, har i ein rapport som vart lagd fram hausten 2003, kome med ni tilrådingar til felles gjennomføring av konglomeratdirektivet i nordisk rett. Gruppa gjekk inn for harmoniserte føresegner i Norden for å unngå regelverkskonkurranse. Arbeidsgruppa har tilrådd at det i den nasjonale lovgjevinga i dei nordiske landa vert opna for at lovgjevinga i det landet der koordinatoren kjem frå, vert lagd til grunn for tilsynet på konglomeratnivå.

Det var semje i den nordiske gruppa om at det ikkje er naudsynt å harmonisere gjennomføringa av reglane om tilsyn med risikokonsentrasjonar, då dette fortsatt vil vere eit nasjonalt ansvar. Vedlegg II i direktivet opnar for krav om at fleire typar risiko kan rapporterast. For å ta høgde for dette har den nordiske gruppa tilrådd at òg andre typar risiko, som geografisk risiko, sektorrisiko og valutarisiko, skal rapporterast, men berre i den grad desse risikotypane vert rekna for å vere monalege.

Den nordiske gruppa har tilrådd at uregulerte holdingselskap («mixed financial holding companies») – som ikkje er tillatne i Noreg – minst skal underleggjast krav til kontroll av kor eigna leiinga og eigarane er, krav til internkontroll på gruppenivå og krav til system for risikokontroll og rapportering i den grad aktivitetane til grupperinga er kontrollerte av holdingselskapet. Dette er eit noko vidare krav enn det som er fastsett i direktivet.

Ein tilleggssrapport som vart lagd fram våren 2004, gjev ein nærmare omtale av den gjeldande nordiske lovgjevinga om interne transaksjonar i konsernet. Den nordiske gruppa er vorten samd om å tilrå at interne transaksjonar i konsernet skal gjennomførast til marknadspris. Der det ikkje finst nokon marknadspris, skal prisen fastsetjast ut frå eit prinsipp om kostnadsdekning.

5 Tilhøvet til norsk rett

Vi har ingen legaldefinisjon av eit finansielt konglomerat i norsk rett. Det er vesentlege ulikskapar mellom den norske definisjonen av finanskonsern og definisjonen av finansielt konglomerat i direktivet. Eit konglomerat kan t.d. dannast på bak-

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

grunn av lausare tilknytingsformer enn eit finanskonsern. Som finanskonsern reknar ein eit konsern der minst eitt selskap, som ikkje er morselskapet, er ein finansinstitusjon, jf. finansieringsverksemdslova (finl). § 2a-2. Eit morselskap utgjør saman med eitt eller fleire dotterselskap eit konsern¹. Det krevst avgjerande innverknad på eit anna selskap for at eit mor-/dottertilhøve skal halddast ved lag. Det er ikkje krav om at finanskonsernet skal drive tverrsektoriell verksemd innanfor forsikring og anten bank eller verdipapir.

Derimot har norsk rett allereie ei rekkje føresegnar som skal sikre at kapitalkrava vert tilfredsstilte på konsolidert basis, og norske tilsynsstyresmakter handterer i dag tilsynet med fleire blanda finanskonsern. I finansieringsverksemdslova kapittel 2a om finanskonsern er det i § 2a-9 teke inn føresegnar om integrert tilsyn med grupper av finansinstitusjonar m.v. Ein finansinstitusjon som eig 20 prosent eller meir i ein annan finansinstitusjon, verdipapirføretak, gard eller eignedomsselskap, investeringsselskap eller anna selskap med monalege finansielle aktiva, må tilfredsstillte kapitaldekningskrava og andre soliditets- og tryggleikskrav på konsolidert basis. Det følgjer vidare av § 2a-9 at det er konsernrekneskapan basert på prinsippet om høvesvis konsolidering som skal leggjast til grunn. Konsolideringsplikta er nærare presisert i forskrift av 25. mars 1991 om bruk av kapitaldekningsreglar på konsolidert basis. Kredittilsynet kan gje pålegg om konsolidering ned til ti prosents eigardel. Vi har likevel ikkje konsolideringsplikta ved andre former for tilknytning, som t.d. felles leiging (bortsett frå konserngrupper som er danna etter finl. § 2a-17), slik direktivet legg opp til.

Konsolideringsplikta etter dei norske føresegnene har større rekkjevidd enn direktivet ved at dei òg omfattar eigardelar i gards- og eignedomsselskap og andre selskap med monalege finansielle aktiva. Dei norske føresegnene slår òg inn utan omsyn til eventuell tverrsektoriell verksemd.

Interne transaksjonar i konsernet skal i medhald av § 2a-8 finne stad på forretningsmessige vilkår, men vi har inga rapporteringsplikta slik direktivet legg opp til. I tillegg vert det utført eigarkontroll ved kvalifiserte eigardelar. Kjøparen vil i medhald av finl. §§ 2-2 og 2-3 ved ti prosents eigardel verte underlagd ei vurdering av kor eigna han er, og det same gjeld dersom eigardelen aukar til 20, 25, 33 eller 50 prosent. Det følgjer av forskrift av 18. desember 2003 nr. 1639 om eigarkontroll kva opplysningar søknaden skal innehalde. Krava

er meir omfattande enn det som følgjer av direktivet. I tillegg krevst det i medhald av finl. § 2a-3 og forsikringsverksemdslova §§ 3-5 og 3-6 eit eige løyve ved etablering av eit finanskonsern, typisk ved kjøp av 50 prosent eigardel. Ei konserngruppe som er samansett av sparebank og gjensidig forsikringsselskap kan på nærmare vilkår etablerast ved avtale, jf. § 2a-17.

Tilhøvet til tilsynsstyresmakta i andre land er til ein viss grad alt regulert i § 7 i kredittilsynslova. Kredittilsynslova er ikkje til hinder for eit breitt samarbeid med andre tilsynsstyresmakter. Teieplikta som styremedlemmer og tenestemenn elles er pålagde, gjeld ikkje overfor tilsynsstyresmakter i andre EØS-statar, jf. § 7 første leddet tredje punktet i kredittilsynslova. Føresegna pålegg likevel ikkje Kredittilsynet noka opplysningsplikta.

Gjennom avtaler med andre tilsynsstyresmakter er samarbeidet i praksis meir formalisert enn det som går fram direkte av lova. Særleg er det eit breitt tilsynssamarbeid mellom dei nordiske tilsynsstyresmaktene.

Dersom den som søkjer om løyve til å drive investeringsverksemd er eit verdipapirføretak m.v. som har løyve frå ein annan EØS-stat, kan det berre gjevast løyve etter samråd med styresmaktene i den aktuelle EØS-staten. Dette følgjer av § 7-3 tredje leddet i verdipapirhandelleva. Tilsvarande plikt til samråd finst ikkje verken i sparebanklova, forretningsbanklova, forsikringsverksemdslova eller finansieringsverksemdslova.

Departementet vurderer det slik at norsk lovgeving alt langt på veg pålegg norske finansinstitusjonar dei pliktene som følgjer av direktivet, slik at det ikkje vert rekna som naudsynt med store endringsframlegg. Det krevst visse justeringar i kredittilsynslova og finansieringsverksemdslova for å leggje betre til rette for internasjonalt tilsynssamarbeid, og i regelverket for soliditet, store engasjement, internkontroll og konserninterne transaksjonar for å styrkje tilsynet med tverrsektorielle aktivitetar.

Vidare er det naudsynt med ein del mindre endringar i kredittilsynslova for å gjennomføre føresegnene om utpeiking av ein tilsynskoordinator for grenseoverskridande konglomerat, og nærare føresegnar om samarbeid mellom tilsynsstyresmakter, medrekna utveksling av opplysningar (§§ 1, 2, 3, 4, 7 og 9 i tilsynslova). Det er naudsynt med endringar i finansieringsverksemdslova for å gjennomføre enkelte sentrale definisjonar (§ 1-5), stille krav til kor eigna den personen er som faktisk leier eit morselskap i finanskonsern (§ 2a-4) og innføre ei plikt til å rapportere alle interne transaksjonar i ei gruppe, og presisere rapporteringsplikta

¹ Lov av 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskap § 1-3 og nr. 45 allmennaksjeselskap § 1-3.

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

som er knytt til slike transaksjonar (§ 2a-8). Vidare må den gjeldande konsolideringsplikta for kapitaldekningskrav m.v. utvidast til òg å gjelde alle finansielle konglomerat, og dessutan at tilhøvet mellom full og høvesvis konsolidering må presiserast (§ 2a-9).

I tillegg vert det naudsynt med nokre få justeringar av meir teknisk karakter i sparebanklova, forretningsbanklova, verdipapirhandelleva, forskrift om klargjering av kontrollansvar og forskrift om utrekning av ansvarleg kapital. Endeleg trengst det enkelte nye føresegnar i forskrift om bruk av soliditetsreglar på konsolidert basis, og dessutan ei heilt ny forskrift om identifisering av og tilsyn med finansielle konglomerat. I den nye forskrifta om identifisering av og tilsyn med finansielle konglomerat vil det verte teke inn ei føresegn som fastset tersklane for kva som vert rekna som tverrsektoriell verksemd, og ei unntaksføresegn for små konglomerat.

I det vidare gjennomføringsarbeidet vil det verte lagt vekt på tilrådingane frå den nordiske arbeidsgruppa for å tilpasse regelverket til dei andre nordiske landa. Eit anna omsyn er at det bør først same tilsyn med alle typar grupperingar. Dette må likevel vegast opp mot dei løysingane som vert valde i dei andre nordiske landa. Det vil verte gjort nærmare greie for dei konkrete lovendingane som er naudsynte for å gjennomføre direktivet i ein eigen odelstingsproposisjon. Det vert òg lagt opp til ei nærmare regulering av enkeltspørsmål i forskrift i form av endringar og tilføyningar i enkelte eksisterande forskrifter, og til ei ny forskrift om identifisering av og tilsyn med finansielle konglomerat.

6 Økonomiske og administrative konsekvensar

Gjennomføringa av direktivet i norsk rett legg til rette for fastsetjing av harmoniserte minstestandardar for tilsyn med finansielle konglomerat. Dette inneber for det første ei auka rapporteringsplikt for finansinstitusjonar og verdipapirføretak. Vidare vert rapporteringsplikta utvida til òg å omfatte lau-

sare samansette grupper ettersom no konglomeratinterne transaksjonar og risikokonsentrasjonar òg skal rapporterast. Dette inneber litt større rapporteringsomfang for dei einingane som vert omfatta av føresegnene i direktivet.

For tilsynsstyresmakta inneber direktivet ei plikt til omfattande kontakt med andre tilsynsorgan i EØS-området. Det finst langt på veg slik kontakt alt i dag, særleg innanfor Norden. Dessutan fastset direktivet òg ei samråds-/framleggingsplikt på førehand av visse typar løyve til institusjonar som er del av eit finansielt konglomerat.

7 Konklusjon og tilråding

Finansdepartementet meiner at ei innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat(konglomeratdirektivet) vil medverke til å styrkje tilsynssamarbeidet, både nasjonalt og internasjonalt, og tilrår derfor at avgjerd nr. 104/2004 i EØS-komiteen vert godkjend.

Utanriksdepartementet sluttar seg til dette.

Utanriksdepartementet

tilrår:

At Dykkar Majestet godkjenner og skriv under eit framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet), og om endring av rådsdirektiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 92/49/EØF, 92/96/EØF, 93/6/EØF og 93/22/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF og 2000/12/EF.

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

Vi HARALD, Noregs Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjere vedtak om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet), og om endring av rådsdirektiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 92/49/EØF, 92/96/EØF, 93/6/EØF og 93/22/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF og 2000/12/EF, i samsvar med eit framlagt forslag.

Forslag

til vedtak om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet), og om endring av rådsdirektiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 92/49/EØF, 92/96/EØF, 93/6/EØF og 93/22/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF og 2000/12/EF

I

Stortinget gjev sitt samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsik-

ringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet), og om endring av rådsdirektiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 92/49/EØF, 92/96/EØF, 93/6/EØF og 93/22/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF og 2000/12/EF.

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

Vedlegg 1

EØS-komiteens beslutning nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester)

EØS-KOMITEEN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, endret ved protokollen om justering av avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt «avtalen», særlig artikkel 98, og

på følgende bakgrunn:

1. Avtalens vedlegg IX er endret ved EØS-komiteens beslutning nr. 73/2004 av 8. juni 2004¹.
2. Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsføretak og investeringsføretak i et finanskonglomerat, og om endring av rådsdirektiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 92/49/EØF, 92/96/EØF, 93/6/EØF og 93/22/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF og 2000/12/EF², skal innlemmes i avtalen –

BESLUTTET FØLGENDE:

Artikkel 1

I avtalens vedlegg IX gjøres følgende endringer:

1. Etter nr. 30d (europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/65/EF) skal nytt nr. 30e lyde:
«30e. **32002 L 0087**: Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsføretak og investeringsføretak i et finanskonglomerat, og om endring av rådsdirektiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 92/49/EØF, 92/96/EØF, 93/6/EØF og 93/22/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF og 2000/12/E (EUT L 35 av 11.2.2003, s. 1).»
2. I nr. 2 (første rådsdirektiv 73/239/EØF), nr. 7a (rådsdirektiv 92/49/EØF), nr. 30a (rådsdirek-

tiv 93/6/EØF) nr. 30b (rådsdirektiv 93/22/EØF) og nr. 14 (europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF) skal nytt strekpunkt lyde:

- «**32002 L 0087**: Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 (EUT L 35 av 11.2.2003, s. 1).»
3. I nr. 11 (europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/83/EF) og nr. 12c (europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF) tilføyes følgende:
«, endret ved:
– **32002 L 0087**: Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 6. desember 2002 (EUT L 35 av 11.2.2003, s. 1).»

Artikkel 2

Teksten til direktiv 2002/87/EF på islandsk og norsk, som vil bli kunngjort i EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*, skal gis gyldighet.

Artikkel 3

Denne beslutning trer i kraft 10. juli 2004, forutsatt at EØS-komiteen har mottatt alle meddelelser etter avtalens artikkel 103 nr. 1³.

Artikkel 4

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Brussel, 9. juli 2004.

For EØS-komiteen

Formann

Kjartan Jóhannsson

EØS-komiteens sekretærer

Ø. Hovdinn

M. Brinkmann

¹ Ennå ikke kunngjort.

² EUT L 35 av 11.2.2003, s. 1.

³ Forfatningsrettslige krav angitt.

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsforetak og investeringsforetak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

Vedlegg 2

Europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 2002/87 av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat og om endring av rådsdirektiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 92/49/EØF, 92/96/EØF, 93/6/EØF og 93/22/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF og 2000/12/EF

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 47 nr. 2, under henvisning til forslag fra Kommisjonen¹, under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité²,

etter samråd med Regionkomiteen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske sentralbank³,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁴, og

ut fra følgende betraktninger:

1. Gjeldende fellesskapsregelverk inneholder et omfattende sett av regler for tilsynet med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak på individuelt grunnlag samt for kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak som er del av henholdsvis en bank-/investeringsgruppe eller en forsikringsgruppe, det vil si grupper med ensartet finansiell virksomhet.
2. Utviklingen på finansmarkedene har ført til opprettelse av finanskonserner som tilbyr tjenester og produkter til ulike sektorer av finansmarkedene, såkalte finansielle konglomerater. Hittil har det ikke vært ført noen form for tilsyn på gruppenivå med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak som er del av et slikt konglomerat, særlig med hensyn til solvenssituasjon og risikokonsentrasjon på konglomeratplan, transaksjoner innenfor gruppen, interne risikostyringsprosesser på konglo-

meratplan og ledelsens egnethet. Noen av disse konglomeratene er blant de største finanskonserner som utøver virksomhet på finansmarkedene og tilbyr tjenester over hele verden. Dersom slike konglomerater, og særlig kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak som er del av et slikt konglomerat, skulle få økonomiske problemer, vil det i alvorlig grad kunne destabilisere finanssystemet og påvirke individuelle innskytere, forsikringstakere og investorer.

3. Kommisjonens handlingsplan for finansielle tjenester omfatter en rekke tiltak som er nødvendige for å gjennomføre det felles marked for finansielle tjenester, og den gjør det kjent at det skal utvikles en lovgivning om utvidet tilsyn med finansielle konglomerater som vil behandle smutthull i gjeldende sektorlovgivning og andre risikoer for å sikre gode tilsynsordninger med hensyn til finanskonserner med tverrsektoriell finansiell virksomhet. Et så ambisiøst mål kan bare nås etappevis. Innføring av utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat er en slik etappe.
4. Andre internasjonale fora har også påvist behovet for å utvikle egnede tilsynsformer for finansielle konglomerater.
5. For at et utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat skal være effektivt, bør tilsynet føres med alle slike konglomerater som utøver betydelig tverrsektoriell finansiell virksomhet, noe som, uansett hvilken struktur de har, er tilfellet når visse terskler nås. Utvidet tilsyn bør omfatte all finansiell virksomhet som er angitt i finansiell sektorlovgivning, og alle enheter som hovedsakelig utøver denne typen

¹ EFT C 213 E av 31.7.2001, s. 227.

² EFT C 36 av 8.2.2002, s. 1.

³ EFT C 271 av 26.9.2001, s. 10.

⁴ Europaparlamentsuttalelse av 14. mars 2002 (ennå ikke offentliggjort i EFT), Rådets felles holdning av 12. september 2002 (EFT C 253 E av 22.10.2002, s. 1) og europaparlamentsbeslutning av 20. november 2002 (ennå ikke offentliggjort i EFT).

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

- virksomhet bør omfattes av dette tilsynet, herunder kapitalforvaltningsselskaper.
6. Beslutninger om ikke å innlemme en bestemt enhet i virkeområdet for det utvidede tilsyn bør ta hensyn til blant annet om en slik enhet omfattes av tilsynet på gruppenivå i henhold til sektorreglene.
 7. Vedkommende myndigheter bør kunne vurdere den finansielle situasjon på gruppenivå for kredittinstitusjoner, forsikringsføretak og investeringsføretak som er del av et finansielt konglomerat, særlig med hensyn til solvens (herunder avskaffelse av gjentatt bruk av egenkapitalinstrumenter), risikokonsentrasjon og transaksjoner innenfor gruppen.
 8. Finansielle konglomerater ledes ofte ut fra forretningsvirksomheter som ikke helt tilsvare konglomeratets juridiske struktur. For å ta hensyn til denne tendensen bør kravene til ledelsen utvides ytterligere, særlig for ledelsen av blandede finansielle holdingselskap.
 9. Alle finansielle konglomerater som omfattes av et utvidet tilsyn bør ha en koordinator som er utpekt blant de berørte vedkommende myndigheter.
 10. Koordinatorens oppgave bør ikke påvirke vedkommende myndigheters oppgaver og ansvar i henhold til sektorreglene.
 11. De berørte vedkommende myndigheter, og særlig koordinatoren, bør kunne innhente de opplysninger som er nødvendige for at de skal kunne føre utvidet tilsyn, fra enhetene i et finansielt konglomerat eller andre vedkommende myndigheter.
 12. Det er et påtrengende behov for økt samarbeid mellom myndigheter som har ansvar for tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsføretak og investeringsføretak, herunder utarbeiding av ad hoc-samarbeidsordninger mellom myndigheter som deltar i tilsynet med enheter som tilhører samme finansielle konglomerat.
 13. Kredittinstitusjoner, forsikringsføretak og investeringsføretak som har sitt hovedkontor i Fellesskapet kan være del av et finansielt konglomerat som har sitt hovedkontor utenfor Fellesskapet. Slike regulerte enheter bør også være underlagt en tilsvarende og egnet ordning for utvidet tilsyn som når mål og resultater som tilsvare dette direktivs bestemmelser. Innsyn i reglene og informasjonsutveksling med tredjeters myndigheter om alle relevante forhold er i denne forbindelse av stor betydning.
 14. En tilsvarende og egnet ordning for utvidet tilsyn kan antas å foreligge bare dersom tredjestatens tilsynsmyndigheter har samtykket i å samarbeide med de berørte vedkommende myndigheter om midler og mål for å føre utvidet tilsyn med de regulerte enheter i et finansielt konglomerat.
 15. Dette direktiv krever ikke at vedkommende myndigheter skal gi opplysninger som er underlagt taushetsplikt i henhold til dette direktiv eller andre sektordirektiver, til en komité for finansielle konglomerater.
 16. Ettersom målet for det foreslåtte tiltak, som er å fastsette regler for et utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsføretak og investeringsføretak i et finansielt konglomerat, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakets omfang og virkninger bedre kan nås på felleskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke utover det som er nødvendig for å nå disse målene. Ettersom dette direktiv definerer minstestandarder, kan medlemsstatene fastsette strengere regler.
 17. I dette direktiv respekteres de grunnleggende rettigheter og overholdes de prinsipper som er anerkjent særlig i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter.
 18. De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen.
 19. Tekniske retningslinjer og gjennomføringstiltak for bestemmelsene fastsatt i dette direktiv kan noen ganger være nødvendige for å ta hensyn til utviklingen på finansmarkedene. Kommisjonen bør derfor ha myndighet til å treffe gjennomføringstiltak, forutsatt at disse ikke endrer de grunnleggende bestemmelser i dette direktiv.
 20. De eksisterende sektorregler for kredittinstitusjoner, forsikringsføretak og investeringsføretak bør utvides til et minstenivå, særlig for å unngå tilsynsarbitrasje mellom sektorreglene og reglene for finansielle konglomerater. Første rådsdirektiv 73/239/EØF av 24. juli 1973 om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet innen direkte forsikring med unntak av livsforsikring⁵, første rådsdirektiv 79/267/EØF av 5. mars 1979 om

⁵ EFT L 228 av 16.8.1973, s. 3. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 13/2002 (EFT L 77 av 20.3.2002, s. 17).

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsforetak og investeringsforetak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet innen direkte livsforsikring⁶, rådsdirektiv 92/49/EØF av 18. juni 1992 om samordning av lover og forskrifter om direkte forsikring med unntak av livsforsikring (tredje direktiv om annen forsikring enn livsforsikring)⁷, rådsdirektiv 92/96/EØF av 10. november 1992 om samordning av lover og forskrifter om direkte livsforsikring (tredje livsforsikringsdirektiv)⁸, rådsdirektiv 93/6/EØF av 15. mars 1993 om investeringsforetaks og kredittinstitusjoners kapitaldekningsgrad⁹ og rådsdirektiv 93/22/EØF av 10. mai 1993 om investeringstjenester i forbindelse med verdipapirer¹⁰, samt europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF av 27. oktober 1998 om utvidet tilsyn med forsikringsforetak som er del av en forsikringsgruppe¹¹ og europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF av 20. mars 2000 om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon¹² bør derfor endres. Målet om videre harmonisering kan imidlertid bare nås etappevis og må bygge på en grundig analyse.

21. For å vurdere behovet for og forberede en mulig framtidig harmonisering av behandlingen av kapitalforvaltningsselskaper i henhold til sektorregler, bør Kommisjonen rapportere om medlemsstatenes praksis på dette område –

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Kapittel I

Mål og definisjoner

Artikkel 1

Mål

I dette direktiv fastsettes regler for utvidet tilsyn med regulerte enheter som har fått en tillatelse i henhold til artikkel 6 i direktiv 73/239/EØF, artik-

kel 6 i direktiv 79/267/EØF, artikkel 3 nr. 1 i direktiv 93/22/EØF eller artikkel 4 i direktiv 2000/12/EF, og som er del av et finansielt konglomerat. De relevante sektorregler som anvendes for enheter som omfattes av direktivene nevnt ovenfor, endres også.

Artikkel 2

Definisjoner

I dette direktiv menes med:

1. «kredittinstitusjon», en kredittinstitusjon i henhold til artikkel 1 nr. 1 annet ledd i direktiv 2000/12/EF,
2. «forsikringsforetak», et forsikringsforetak i henhold til artikkel 6 i direktiv 73/239/EØF, artikkel 6 i direktiv 79/267/EØF eller artikkel 1 bokstav b) i direktiv 98/78/EF,
3. «investeringsforetak», et investeringsforetak i henhold til artikkel 1 nr. 2 i direktiv 93/22/EØF, herunder foretakene nevnt i artikkel 2 nr. 4 i direktiv 93/6/EØF,
4. «regulert enhet», en kredittinstitusjon, et forsikringsforetak eller et investeringsforetak,
5. «kapitalforvaltningsselskap», et forvaltningsselskap i henhold til artikkel 1 bokstav a) nr. 2 i rådsdirektiv 85/611/EØF av 20. desember 1985 om samordning av lover og forskrifter om visse foretak for kollektiv investering i verdipapirer (investeringsforetak)¹³, samt et foretak som har sitt forretningskontor utenfor Fellesskapet og som måtte hatt tillatelse i henhold til artikkel 5 nr. 1 i nevnte direktiv dersom det hadde hatt sitt forretningskontor i Fellesskapet,
6. «gjenforsikringsforetak», et gjenforsikringsforetak i henhold til artikkel 1 bokstav c) i direktiv 98/78/EF,
7. «sektorregler», Fellesskapets regelverk i forbindelse med tilsyn med regulerte enheter, særlig som fastsatt i direktiv 73/239/EØF, 79/267/EØF, 98/78/EF, 93/6/EØF, 93/22/EØF og 2000/12/EF,
8. «finanssektor», en sektor som består av en eller flere av følgende enheter:
 - a. en kredittinstitusjon, en finansinstitusjon eller et foretak som yter banktilknyttede tjenester i henhold til artikkel 1 nr. 5 og 23 i direktiv 2000/12/EF (banksektoren),
 - b. et forsikringsforetak, et gjenforsikringsforetak eller et forsikringsholdingselskap i henhold til artikkel 1 bokstav i) i direktiv 98/78/EF (forsikringssektoren),
 - c. et investeringsforetak eller en finansinstitusjon i henhold til artikkel 2 nr. 7 i direktiv

⁶ EFT L 63 av 13.3.1979, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 12/2002 (EFT L 77 av 20.3.2002, s. 11).

⁷ EFT L 228 av 11.8.1992, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 64/2000 (EFT L 290 av 17.11.2000, s. 27).

⁸ EFT L 360 av 9.12.1992, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2000/64/EF.

⁹ EFT L 141 av 11.6.1993, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 33/98 (EFT L 204 av 21.7.1998, s. 29).

¹⁰ EFT L 141 av 11.6.1993, s. 27. Direktivet sist endret ved direktiv 2000/64/EF.

¹¹ EFT L 330 av 5.12.1998, s. 1.

¹² EFT L 126 av 26.5.2000, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2000/28/EF (EFT L 275 av 27.10.2000, s. 37).

¹³ EFT L 375 av 31.12.1985, s. 3. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 108/2001 (EFT L 41 av 13.2.2002, s. 35).

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

- 93/6/EØF (sektoren for investeringstjenester),
- d. et blandet finansielt holdingselskap,
9. «hovedforetak», et hovedforetak i henhold til artikkel 1 i sjuende rådsdirektiv 83/349/EØF av 13. juni 1983 om konsoliderte regnskaper¹⁴ samt ethvert foretak som etter vedkommende myndigheters oppfatning faktisk har dominerende innflytelse på et annet foretak,
10. «underforetak»: et underforetak i henhold til artikkel 1 i direktiv 83/349/EØF samt ethvert foretak som et hovedforetak etter vedkommende myndigheters oppfatning faktisk har en dominerende innflytelse på; alle underforetak av underforetak skal også anses som underforetak av hovedforetaket,
11. «kapitalinteresse», kapitalinteresse i henhold til artikkel 17 første punktum i fjerde rådsdirektiv 78/660/EØF av 25. juli 1978 om årsregnskapene for visse selskapsformer¹⁵ eller en direkte eller indirekte eierandel på 20 % eller mer av et foretaks stemmeretter eller kapital,
12. «gruppe», en gruppe av foretak, som består av et hovedforetak, dets underforetak og de enheter som hovedforetaket eller underforetakene har en kapitalinteresse i, samt foretak som har en tilknytning til hverandre i henhold til artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF,
13. «nær forbindelse», en situasjon der to eller flere fysiske eller juridiske personer er knyttet til hverandre ved:
- a. «kapitalinteresse», dvs. ved å ha eller kontrollere minst 20 % av et foretaks stemmeretter eller kapital, eller
- b. «kontroll», dvs. ved en tilknytning mellom et hovedforetak og et underforetak i alle tilfellene omhandlet i artikkel 1 nr. 1 og 2 i direktiv 83/349/EØF, eller ved en tilsvarende tilknytning mellom enhver fysisk eller juridisk person og et foretak; ethvert underforetak av et underforetak anses også som underforetak av hovedforetaket som leder foretakene.
- En situasjon der to eller flere fysiske eller juridiske personer er varig knyttet til en person ved kontroll, anses også som en nær forbindelse mellom slike personer.
14. «finansielt konglomerat», en gruppe som oppfyller følgende vilkår, med forbehold for artikkel 3:
- a. gruppen ledes av en regulert enhet i henhold til artikkel 1, eller minst ett av underforetakene i gruppen er en regulert enhet som definert i artikkel 1,
- b. dersom gruppen ledes av en regulert enhet i henhold til artikkel 1, er det enten et hovedforetak i en enhet i finanssektoren, en enhet som har en kapitalinteresse i en enhet i finanssektoren, eller en enhet som har en tilknytning til en enhet i finanssektoren som definert i artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF,
- c. dersom gruppen ikke ledes av en regulert enhet i henhold til artikkel 1, utøver gruppen sin virksomhet hovedsakelig i finanssektoren som definert i artikkel 3 nr. 1,
- d. minst en av enhetene i gruppen inngår i forsikringssektoren, og minst en inngår i sektoren for bank- eller investeringstjenester,
- e. den konsoliderte og/eller aggregerte virksomheten til enheter i gruppen i forsikringssektoren og den konsoliderte og/eller aggregerte virksomheten til enheter i sektoren for bank- og investeringstjenester er begge betydelige i henhold til artikkel 3 nr. 2 eller 3.
- En undergruppe av en gruppe i henhold til nr. 12 som oppfyller kriteriene i dette nummer, skal anses som et finansielt konglomerat,
15. «blandet finansielt holdingselskap», et hovedforetak som ikke er en regulert enhet, som sammen med sine underforetak, hvorav minst ett er en regulert enhet som har sitt forretningskontor i Fellesskapet, og andre enheter, utgjør et finansielt konglomerat,
16. «vedkommende myndigheter», de nasjonale myndigheter i medlemsstatene som i henhold til lov eller forskrifter har myndighet til å føre tilsyn med kredittinstitusjoner, og/eller forsikringsforetak og/eller investeringsforetak, enkeltvis eller på gruppenivå,
17. «berørte vedkommende myndigheter»,
- a. vedkommende myndigheter i medlemsstatene som har ansvar for sektorielt tilsyn på gruppenivå med de regulerte enheter i et finansielt konglomerat,
- b. koordinatoren utnevnt i samsvar med artikkel 10 dersom dette er en annen enn myndighetene nevnt i bokstav a),
- c. andre berørte vedkommende myndigheter, der det anses som relevant av myndighetene nevnt i bokstav a) og b); i en slik vurdering skal det særlig tas hensyn til den mar-

¹⁴ EFT L 193 av 18.7.1983, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 65/2001 (EFT L 283 av 27.10.2001, s. 28).

¹⁵ EFT L 222 av 14.8.1978, s. 11. Direktivet sist endret ved direktiv 2001/65/EF.

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtale av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsforetak og investeringsforetak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

kedsandel de regulerte enheter i konglomeratet har i andre medlemsstater, særlig dersom den overstiger 5 %, og til den betydning hver regulert enhet som er etablert i en annen medlemsstat har i konglomeratet,

18. «transaksjoner innenfor gruppen», alle transaksjoner der regulerte enheter i et finansielt konglomerat direkte eller indirekte er avhengig av andre foretak i samme gruppe eller en fysisk eller juridisk person knyttet til foretakene i gruppen gjennom «nære forbindelser», for å oppfylle en forpliktelse, uavhengig av om den er avtalefestet eller ei og om den oppfylles mot betaling eller gratis,
19. «risikokonsentrasjon», alle engasjementer med tapsrisiko inngått av enheter i et finansielt konglomerat, som er store nok til å true solvensen eller den finansielle situasjon i alminnelighet for de regulerte enheter i det finansielle konglomeratet, slike engasjementer kan følge av motpartsrisiko/kredittrisiko, investeringsrisiko, forsikringsrisiko, markedsrisiko, andre risikoer, eller en kombinasjon av eller et samspill mellom slike risikoer.

Artikkel 3

Terskler for identifisering av et finansielt konglomerat

1. For at en gruppes virksomhet skal anses som hovedsakelig utøvd i finanssektoren i henhold til artikkel 2 nr. 14 bokstav c), skal balansesummen for gruppens regulerte og uregulerte enheter i finanssektoren utgjøre mer enn 40 % av balansesummen for gruppen som helhet.
2. For at virksomheter i ulike finanssektorer skal anses som betydelige i henhold til artikkel 2 nr. 14 bokstav e), skal gjennomsnittet for hver finanssektor av forholdet mellom balansesummen for denne finanssektor og balansesummen for gruppens enheter i finanssektoren og forholdet mellom solvenskravene til denne finanssektor og de samlede solvenskrav til gruppens enheter i finanssektoren overstige 10 %. I dette direktiv er den minste finanssektor i et finansielt konglomerat den sektor som har det laveste gjennomsnitt, og den største finanssektor i et finansielt konglomerat er den sektor som har det høyeste gjennomsnitt. Ved beregning av gjennomsnittet og den minste og største finanssektor, skal banksektoren og sektoren for investeringstjenester vurderes sammen.
3. Tverrsektorielle virksomheter skal også anses

som betydelige i henhold til artikkel 2 nr. 14 bokstav e) dersom balansesummen for den minste finanssektor i gruppen overstiger 6 milliarder euro. Dersom gruppen ikke når terskelen nevnt i nr. 2, kan de berørte vedkommende myndigheter ved felles avtale bestemme at gruppen ikke skal anses som et finansielt konglomerat, eller at bestemmelsene i artikkel 7, 8 eller 9 ikke skal anvendes, dersom de anser det som unødvendig, uhensiktsmessig eller villedende å la gruppen omfattes av dette direktivs virkeområde eller å anvende slike bestemmelser med hensyn til målene for et utvidet tilsyn, idet det for eksempel tas hensyn til den kjensgjerning at:

- a. den minste finanssektors relative størrelse ikke overstiger 5 %, beregnet enten ut fra gjennomsnittet nevnt i nr. 2 eller ut fra balansesummen eller solvenskravene for en slik finanssektor, eller
- b. markedsandelen ikke overstiger 5 % i noen medlemsstat, beregnet ut fra balansesummen i sektoren for bank- eller investeringstjenester og ut fra tegnede bruttopremier i forsikringssektoren.

Beslutninger som treffes i samsvar med dette nummer skal meddeles til de andre berørte vedkommende myndigheter.

4. Med hensyn til anvendelsen av nr. 1, 2 og 3 kan de berørte vedkommende myndigheter ved felles avtale:
 - a. unnlate å ta med en enhet i beregningen av de prosentvise andeler i tilfellene nevnt i artikkel 6 nr. 5,
 - b. ta hensyn til at tersklene omhandlet i nr. 1 og 2 er nådd i tre år på rad, for å unngå en plutselig overgang til andre ordninger, og unnlate å ta hensyn til det dersom gruppens struktur er vesentlig endret.
 Dersom et finansielt konglomerat er identifisert i henhold til nr. 1, 2 og 3, skal beslutningene nevnt i dette nummer første ledd treffes på grunnlag av et forslag fra koordinatoren for dette finansielle konglomeratet.
5. Med hensyn til anvendelsen av nr. 1 og 2 kan de berørte vedkommende myndigheter, i unntakstilfeller og ved felles avtale, erstatte kriteriet som bygger på balansesummen med en av eller begge følgende parametere, eller tilføye en av eller begge disse parametrene, dersom de anser at disse parametrene har særlig relevans for det utvidede tilsyn i henhold til dette direktiv: inntektsstruktur, virksomhet utenfor balansen.
6. Med hensyn til anvendelsen av nr. 1 og 2 skal

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

det, dersom tersklene nevnt i disse nummer faller under henholdsvis 40 % og 10 % for konglomerater som allerede er underlagt utvidet tilsyn, i de tre følgende år anvendes en lavere terskel på henholdsvis 35 % og 8 % for å unngå en plutselig overgang til andre ordninger.

Tilsvarende skal det med hensyn til anvendelsen av nr. 3, dersom balansesummen for den minste finanssektor i gruppen faller under 6 milliarder euro for konglomerater som allerede er underlagt utvidet tilsyn, i de tre følgende år anvendes et lavere beløp på 5 milliarder euro for å unngå en plutselig overgang til andre ordninger.

I tidsrommet nevnt i dette nummer kan koordinatoren, med samtykke fra de andre berørte vedkommende myndigheter, vedta at de laves- te av tersklene eller det laveste beløpet nevnt i dette nummer skal opphøre å gjelde.

7. Beregningene av balansen nevnt i denne artikkel skal gjøres på grunnlag av samlet balanse- sum for gruppens enheter i henhold til deres årsregnskaper. I denne beregningen skal det tas hensyn til foretak der det er kapitalinteres- ser, med den del av deres balansesum som tilsvarende den samlede forholdsmessige andel gruppen har. Der konsoliderte regnskap er til- gjengelige, skal imidlertid disse brukes i stedet for samlede regnskaper.

Solvenskravene nevnt i nr. 2 og 3 skal beregnes i samsvar med bestemmelsene i de relevante sektorregler.

Artikkel 4

Identifisering av et finansielt konglomerat

1. Vedkommende myndigheter som har gitt regu- lerte enheter tillatelse skal, på grunnlag av artikkel 2, 3 og 5, identifisere de grupper som omfattes av dette direktivs virkeområde.

For dette formål:

- skal vedkommende myndigheter som har gitt tillatelse til regulerte enheter i gruppen, ved behov, samarbeide nært,
 - skal en vedkommende myndighet dersom den anser at en regulert enhet som har fått tillatelse av denne vedkommende myndig- het, er medlem av en gruppe som kan være et finansielt konglomerat som ikke allerede er identifisert i henhold til dette direktiv, underrette de andre vedkommende myn- digheter om sin oppfatning.
2. Koordinatoren utnevnt i samsvar med artikkel 10 skal underrette hovedforetaket som leder en

gruppe eller, i mangel av et hovedforetak, den regulerte enhet som har den høyeste balanse- sum i den største finanssektor i en gruppe, om at gruppen er identifisert som et finansielt konglomerat og om utnevnelsen av koordina- toren. Koordinatoren skal også underrette ved- kommende myndigheter som har gitt tillatelse til regulerte enheter i gruppen og vedkommen- de myndigheter i medlemsstaten der det blan- dede finansielle holdingselskap har sitt hoved- kontor, samt Kommisjonen.

Kapittel II

Utvidet tilsyn

Avsnitt 1

Virkeområde

Artikkel 5

Virkeområde for utvidet tilsyn med regulerte enheter nevnt i artikkel 1

1. Med forbehold for sektorreglenes bestemmel- ser om tilsyn skal medlemsstatene føre utvidet tilsyn med de regulerte enheter nevnt i artikkel 1, i den utstrekning og på den måte som er fastsatt i dette direktiv.
2. Følgende regulerte enheter skal underlegges utvidet tilsyn på konglomeratplan i samsvar med artikkel 6–17:
 - a. alle regulerte enheter som leder et finansi- elt konglomerat,
 - b. alle regulerte enheter der hovedforetaket er et blandet finansielt holdingselskap som har sitt hovedkontor i Fellesskapet,
 - c. alle regulerte enheter som har tilknytning til en annen enhet i finanssektoren i hen- hold til artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/ EØF.

Dersom et finansielt konglomerat er en under- gruppe til et annet finansielt konglomerat som oppfyller kravene i første ledd, kan medlems- statene anvende artikkel 6–17 bare på de regu- lerte enheter i sistnevnte gruppe, og en eventuel- l henvisning i direktivet til begrepene gruppe og finansielt konglomerat skal da anses som en henvisning til sistnevnte gruppe.

3. Alle regulerte enheter som ikke er underlagt utvidet tilsyn i henhold til nr. 2, og som har et hovedforetak som er en regulert enhet eller et blandet finansielt holdingselskap med hoved- kontor utenfor Fellesskapet, skal underlegges utvidet tilsyn på konglomeratplan i den utstrek- ning og på den måte som er fastsatt i artikkel 18.

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsforetak og investeringsforetak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

4. Dersom personer har kapitalinteresser eller kapitalbindinger i en eller flere regulerte enheter eller utøver betydelig innflytelse på slike enheter uten å ha kapitalinteresser eller indinger, unntatt i tilfellene nevnt i nr. 2 og 3, skal de berørte vedkommende myndigheter, gjennom felles avtale og i samsvar med nasjonal lovgivning, avgjøre hvorvidt og i hvilken utstrekning utvidet tilsyn med de regulerte enheter skal føres, som om de utgjør et finansielt konglomerat.

For å føre et slikt utvidet tilsyn må minst én av enhetene være en regulert enhet som nevnt i artikkel 1, og vilkårene fastsatt i artikkel 2 nr. 14 bokstav d) og e) må være oppfylt. De berørte vedkommende myndigheter skal treffe sin beslutning idet det tas hensyn til målene for det utvidede tilsyn som fastsatt i dette direktiv. Ved anvendelse av første ledd på «samvirkegrupper», må vedkommende myndigheter ta hensyn til disse gruppenes offentlige finansielle forpliktelser overfor andre finansielle enheter.

5. Med forbehold for artikkel 13 skal det utvidede tilsyn på konglomeratplan på ingen måte innebære at det kreves at vedkommende myndigheter skal føre tilsyn med blandede finansielle holdingselskaper, regulerte enheter i tredjestater som tilhører et finansielt konglomerat, eller enkelte uregulerte enheter i et finansielt konglomerat.

Avsnitt 2

Finansiell situasjon

Artikkel 6

Kapitaldekning

1. Med forbehold for sektorreglene skal utvidet tilsyn med kapitaldekningen i de regulerte enheter i et finansielt konglomerat føres i samsvar med reglene fastsatt i artikkel 9 nr. 2–5 i avsnitt 3 i dette kapittel, og i vedlegg I.

2. Medlemsstatene skal kreve at regulerte enheter i et finansielt konglomerat sikrer at det er tilgjengelig egenkapital på konglomeratplan som alltid minst tilsvarer kapitaldekningskravene beregnet i samsvar med vedlegg I. Medlemsstatene skal også kreve at regulerte enheter følger en egnet strategi for å oppfylle kravene til kapitaldekning på konglomeratplan. Kravene nevnt i første og annet ledd skal være underlagt koordinatorens tilsyn i samsvar med avsnitt 3.

Koordinatoren skal sikre at beregningen nevnt i første ledd foretas minst en gang per år, enten av de regulerte enheter eller av det blandede finansielle holdingselskap.

Resultatene av og de relevante data for beregningen skal framlegges for koordinatoren av den regulerte enhet i henhold til artikkel 1 som leder det finansielle konglomeratet, eller, dersom det finansielle konglomeratet ikke ledes av en regulert enhet i henhold til artikkel 1, av det blandede finansielle holdingselskap eller av den regulerte enhet i det finansielle konglomeratet som er identifisert av koordinatoren etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter og med det finansielle konglomeratet.

3. For å beregne kapitaldekningskravene nevnt i nr. 2 første ledd, skal følgende enheter innlemmes i virkeområdet for utvidet tilsyn på den måte og i den utstrekning som er definert i vedlegg I:

- en kredittinstitusjon, en finansinstitusjon eller et foretak som yter banktilknyttede tjenester i henhold til artikkel 1 nr. 5 og 23 i direktiv 2000/12/EF,
- et forsikringsforetak, et gjenforsikringsforetak eller et forsikringsholdingselskap i henhold til artikkel 1 bokstav i) i direktiv 98/78/EF,
- et investeringsforetak eller en finansinstitusjon i henhold til artikkel 2 nr. 7 i direktiv 93/6/EØF,
- blandede finansielle holdingselskaper.

4. Ved beregning av de ekstra kapitaldekningskrav for et finansielt konglomerat ved anvendelse av metode 1 (regnskapskonsolidering) nevnt i vedlegg I, skal egenkapitalen og solvenskravene for enhetene i gruppen beregnes ved anvendelse av de tilsvarende sektorregler på konsolideringens form og omfang som fastsatt særlig i artikkel 54 i direktiv 2000/12/EF og vedlegg I nr. 1 bokstav B) i direktiv 98/78/EF. Ved anvendelse av metode 2 eller 3 (fradrag og sammenlegging, bokført verdi/fradrag av krav) nevnt i vedlegg I, skal beregningen ta hensyn til den forholdsmessige andel som hovedforetaket eller foretaket med kapitalinteresse har i en annen enhet i gruppen. Med «forholdsmessig andel» menes den andel av den tegnede kapital som et foretak direkte eller indirekte har.

5. Koordinatoren kan avgjøre å ikke ta med en bestemt enhet i virkeområdet ved beregning av de ekstra kapitaldekningskrav i følgende tilfeller:

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

- a. dersom enheten befinner seg i en tredjestat der det finnes rettslige hindringer for overføring av de nødvendige opplysninger, med forbehold for anvendelse av sektorreglene for vedkommende myndigheters plikt til å nekte tillatelse dersom de i praksis hindres i å føre tilsyn,
- b. dersom enheten er av ubetydelig interesse med hensyn til målene for et utvidet tilsyn med regulerte enheter i et finansielt konglomerat,
- c. dersom innlemmelsen av enheten ville være uhensiktsmessig eller villedende med hensyn til målene for et utvidet tilsyn.

Dersom flere enheter skal utelukkes i henhold til første ledd bokstav b), må de uansett innlemmes dersom de samlet sett ikke er av ubetydelig interesse.

I tilfellet nevnt i første ledd bokstav c) skal koordinatoren, unntatt i hastesaker, rådføre seg med de andre berørte vedkommende myndigheter før en beslutning treffes.

Dersom koordinatoren ikke innlemmer en regulert enhet i virkeområdet i ett av tilfellene nevnt i første ledd bokstav b) og c), kan vedkommende myndigheter i medlemsstaten der enheten befinner seg anmode enheten som leder det finansielle konglomeratet om opplysninger som kan gjøre det lettere å føre tilsyn med den regulerte enhet.

Artikkel 7

Risikokonsentrasjon

1. Med forbehold for sektorreglene skal utvidet tilsyn med risikokonsentrasjonen i de regulerte enheter i et finansielt konglomerat føres i samsvar med reglene fastsatt i artikkel 9 nr. 2–4 i avsnitt 3 i dette kapittel, og i vedlegg II.
2. Medlemsstatene skal kreve at regulerte enheter eller blandede finansielle holdingselskaper rapporterer regelmessig og minst en gang per år til koordinatoren om eventuelle betydelige risikokonsentrasjoner på konglomeratplan, i samsvar med reglene fastsatt i denne artikkel og i vedlegg II. De nødvendige opplysninger skal framlegges for koordinatoren av den regulerte enhet i henhold til artikkel 1 som leder det finansielle konglomeratet, eller, dersom det finansielle konglomeratet ikke ledes av en regulert enhet i henhold til artikkel 1, av det blandede finansielle holdingselskap eller av den regulerte enhet i det finansielle konglomeratet som er identifisert av koordinatoren etter samråd

med de andre berørte vedkommende myndigheter og med det finansielle konglomeratet. Disse risikokonsentrasjonene skal være underlagt koordinatorens tilsyn i samsvar med avsnitt 3.

3. Inntil senere samordning av Fellesskapets regelverk, kan medlemsstatene fastsette kvantitative grenser eller tillate at deres vedkommende myndigheter fastsetter kvantitative grenser, eller treffe andre tilsynstiltak for å nå målene for utvidet tilsyn, med hensyn til en eventuell risikokonsentrasjon i konglomeratet.
4. Dersom et finansielt konglomerat ledes av et blandet finansielt holdingselskap, skal eventuelle sektorregler for risikokonsentrasjon i den største finanssektor i det finansielle konglomeratet anvendes på den sektoren som helhet, herunder det blandede finansielle holdingselskap.

Artikkel 8

Transaksjoner innenfor gruppen

1. Med forbehold for sektorreglene skal utvidet tilsyn med transaksjoner innenfor gruppen i de regulerte enheter i et finansielt konglomerat føres i samsvar med reglene fastsatt i artikkel 9 nr. 2–4 i avsnitt 3 i dette kapittel, og i vedlegg II.
2. Medlemsstatene skal kreve at regulerte enheter eller blandede finansielle holdingselskaper rapporterer regelmessig og minst en gang per år til koordinatoren om betydelige transaksjoner innenfor gruppen i regulerte enheter i et finansielt konglomerat, i samsvar med reglene fastsatt i denne artikkel og i vedlegg II. I den grad det ikke er fastsatt noen definisjon av tersklene nevnt i første ledd siste punktum i vedlegg II, skal en transaksjon innenfor gruppen antas å være betydelig dersom beløpet overstiger 5 % av det samlede beløp for kapitaldekningskravene på konglomeratplan. De nødvendige opplysninger skal framlegges for koordinatoren av den regulerte enhet i henhold til artikkel 1 som leder det finansielle konglomeratet, eller, dersom det finansielle konglomeratet ikke ledes av en regulert enhet i henhold til artikkel 1, av det blandede finansielle holdingselskap eller av den regulerte enhet i det finansielle konglomeratet som er identifisert av koordinatoren etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter og med det finansielle konglomeratet. Disse transaksjonene innenfor gruppen skal være underlagt koordinatorens tilsyn.

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsforetak og investeringsforetak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

3. Inntil senere samordning av Fellesskapets regelverk, kan medlemsstatene fastsette kvantitative grenser og kvalitative krav eller tillate at deres vedkommende myndigheter fastsetter kvantitative grenser og kvalitative krav, eller treffe andre tilsynstiltak for å nå målene for utvidet tilsyn, med hensyn til transaksjoner innenfor gruppen i regulerte enheter i et finansielt konglomerat.
4. Dersom et finansielt konglomerat ledes av et blandet finansielt holdingselskap, skal sektorreglene for transaksjoner innenfor gruppen i den største finanssektor i det finansielle konglomeratet anvendes på den sektoren som helhet, herunder det blandede finansielle holdingselskap.
4. Medlemsstatene skal sikre at det i alle foretak som omfattes av et utvidet tilsyn i henhold til artikkel 5, finnes egnede internkontrollordninger for å framskaffe data og opplysninger som er relevante for det utvidede tilsyn.
5. Prosessene og ordningene nevnt i nr. 1–4 skal være underlagt koordinatorens tilsyn.

Avsnitt 3

Tiltak for å lette utvidet tilsyn

Artikkel 10

Vedkommende myndighet med ansvar for å føre utvidet tilsyn (koordinatoren)

Artikkel 9

Internkontrollordninger og risikostyringsprosesser

1. Medlemsstatene skal kreve at regulerte enheter på konglomeratplan innfører hensiktsmessige risikostyringsprosesser og internkontrollordninger, herunder god administrasjons- og regnskapspraksis.
2. Risikostyringsprosesser skal omfatte:
 - a. sunn styring og ledelse med godkjenning og regelmessig gjennomgåelse av strategier og politikk av egnede styrende organer på konglomeratplan med hensyn til alle risikoer de tar,
 - b. egnet strategi for å oppfylle kravene til kapitaldekning for å kunne forutse virkningen av deres forretningsstrategi på risikoprofilen og kapitalkravene som fastsatt i samsvar med artikkel 6 og vedlegg I,
 - c. egnede framgangsmåter for å sikre at systemene for risikoovervåking er godt integrert i organisasjonen og at alle tiltak er truffet for å sikre at systemene som innføres i alle foretakene som omfattes av utvidet tilsyn er konsekvente, slik at risikoene kan måles, overvåkes og kontrolleres på konglomeratplan.
3. Internkontrollordningene skal omfatte:
 - a. egnede ordninger for kapitaldekning for å identifisere og måle alle materielle risikoer og fastsette et egnet nivå for egenkapitalen i forhold til risikoene,
 - b. sunn rapporterings- og regnskapspraksis for å identifisere, måle, overvåke og kontrollere transaksjonene innenfor gruppen samt risikokonsentrasjonen.
1. For å sikre korrekt utvidet tilsyn med de regulerte enheter i et finansielt konglomerat, skal en enkelt koordinator med ansvar for samordning og føring av utvidet tilsyn utpekes av vedkommende myndigheter i de berørte medlemsstater, herunder i den medlemsstat der det blandede finansielle holdingselskap har sitt hovedkontor.
2. Utpekingen skal bygge på følgende kriterier:
 - a. når et finansielt konglomerat ledes av en regulert enhet, skal koordinatorens oppgave utføres av vedkommende myndighet som har godkjent den regulerte enhet i henhold til de relevante sektorregler,
 - b. når et finansielt konglomerat ikke ledes av en regulert enhet, skal koordinatorens oppgave utføres av vedkommende myndighet som utpekes etter følgende prinsipper:
 - i. når hovedforetaket for en regulert enhet er et blandet finansielt holdingselskap, skal koordinatorens oppgave utføres av vedkommende myndighet som har godkjent den regulerte enhet i henhold til de relevante sektorregler,
 - ii. når mer enn én regulert enhet med et hovedkontor i Fellesskapet har som hovedforetak det samme blandede finansielle holdingselskap, og en av disse enheter er godkjent i den medlemsstat der det blandede finansielle holdingselskap har sitt hovedkontor, skal koordinatorens oppgave utføres av vedkommende myndighet i den regulerte enhet som er godkjent i denne medlemsstaten. Dersom mer enn én regulert enhet som er virksom i forskjellige finanssektorer er godkjent i medlemsstaten der det blandede finansielle holdingselskap har sitt hovedkontor, skal koordinatorens oppgave utføres av vedkommende myn-

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

dighet for den regulerte enhet som er virksom i den største finanssektor.

Dersom det finansielle konglomeratet ledes av mer enn ett blandet finansielt holdingselskap med et hovedkontor i forskjellige medlemsstater og det er en regulert enhet i hver av disse statene, skal koordinatorens oppgave utføres av vedkommende myndighet i den regulerte enhet som har den høyeste balansesum dersom disse enhetene er i samme finanssektor, eller av vedkommende myndighet for den regulerte enhet i den største finanssektor,

- iii. når mer enn én regulert enhet med et hovedkontor i Fellesskapet har som hovedforetak det samme blandede finansielle holdingselskap, og ingen av disse enheter er godkjent i den medlemsstat der det blandede finansielle holdingselskap har sitt hovedkontor, skal koordinatorens oppgave utføres av vedkommende myndighet som godkjente den regulerte enhet med den høyeste balansesum i den største finanssektor,
 - iv. når det finansielle konglomeratet er en gruppe som ikke ledes av et hovedforetak, og i alle andre tilfeller, skal koordinatorens oppgave utføres av vedkommende myndighet som godkjente den regulerte enhet med den høyeste balansesum i den største finanssektor.
3. I særlige tilfeller kan de berørte vedkommende myndigheter ved felles avtale tillate unntak fra kriteriene nevnt i nr. 2 dersom det vil være uhensiktsmessig å anvende dem, idet det tas hensyn til konglomeratets struktur og den relative betydning av dets virksomheter i ulike stater, og utpeke en annen vedkommende myndighet som koordinator. I slike tilfeller skal vedkommende myndigheter, før de treffer en beslutning, gi konglomeratet en mulighet til å uttale seg om beslutningen.

Artikkel 11

Koordinatorens oppgaver

1. De oppgaver koordinatoren skal utføre med hensyn til utvidet tilsyn skal omfatte:
 - a. samordning av innsamlingen og spredningen av relevante eller viktige opplysninger under normale forhold og i nødsituasjoner, herunder spredning av opplysninger som er av betydning for en vedkommende myn-

dighets tilsynsoppgave i henhold til sektorreglene,

- b. tilsyn med og vurdering av et finansielt konglomerats finansielle situasjon,
- c. vurdering av overholdelsen av reglene for kapitaldekning og for risikokonsentrasjon og transaksjoner innenfor gruppen som fastsatt i artikkel 6, 7 og 8,
- d. vurdering av det finansielle konglomeratets struktur, organisasjon og internkontrollordning som fastsatt i artikkel 9,
- e. planlegging og samordning av tilsynsvirksomhet under normale forhold og i nødsituasjoner, i samarbeid med de berørte vedkommende myndigheter,
- f. andre oppgaver, tiltak og beslutninger som er tildelt koordinatoren ved dette direktiv eller som følger av anvendelsen av dette direktiv.

For å lette og opprette utvidet tilsyn på et bredt rettslig grunnlag, skal koordinatoren og de andre berørte vedkommende myndigheter, og ved behov andre vedkommende myndigheter, innføre samordningstiltak. Samordningstiltakene kan pålegge koordinatoren ytterligere oppgaver og kan angi framgangsmåtene for de berørte vedkommende myndigheters beslutningsprosess som nevnt i artikkel 3 og 4, artikkel 5 nr. 4, artikkel 6, artikkel 12 nr. 2, artikkel 16 og 18, og for samarbeid med andre vedkommende myndigheter.

2. Koordinatoren bør, når han eller hun har behov for opplysninger som allerede er gitt til en annen vedkommende myndighet i samsvar med sektorreglene, kontakte denne myndighet når det er mulig for å hindre dobbeltrapping til de ulike myndigheter som deltar i tilsynet.
3. Med forbehold for muligheten til å delegere særlige tilsynsoppgaver og tilsynsansvar som fastsatt i Fellesskapets regelverk, skal nærværet av en koordinator som er pålagt særlige oppgaver knyttet til utvidet tilsyn med regulerte enheter i et finansielt konglomerat ikke påvirke vedkommede myndigheters oppgaver og ansvar som fastsatt i sektorreglene.

Artikkel 12

Samarbeid og utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter

1. Vedkommende myndigheter som har ansvar for tilsynet med regulerte enheter i et finansielt konglomerat og vedkommende myndighet

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

som er utpekt som koordinator for dette finansielle konglomeratet skal samarbeide nært med hverandre. Med forbehold for deres respektive ansvar som definert i sektorreglene, skal disse myndighetene, uansett om de er etablert i den samme medlemsstat eller ei, utveksle alle opplysninger som er av betydning eller relevante for utførelsen av de andre myndigheters tilsynsoppgaver i henhold til sektorreglene og dette direktiv. I denne forbindelse skal vedkommende myndigheter og koordinatoren på anmodning oversende alle relevante opplysninger og på eget initiativ oversende alle vesentlige opplysninger.

Dette samarbeidet skal minst omfatte innsamling og utveksling av opplysninger om følgende punkter:

- a. identifisering av gruppestrukturen til alle større enheter som tilhører det finansielle konglomeratet, og av vedkommende myndigheter for de regulerte enheter i gruppen,
- b. det finansielle konglomeratets strategier,
- c. det finansielle konglomeratets finansielle situasjon, særlig med hensyn til kapitaldekning, transaksjoner innenfor gruppen, risikokonsentrasjon og lønnsomhet,
- d. det finansielle konglomeratets største aksjeeiere og ledelse,
- e. organisasjon, risikostyring og internkontrollordninger på konglomeratplan,
- f. framgangsmåter for innsamling av opplysninger fra enhetene i et finansielt konglomerat, og kontroll av disse opplysningene,
- g. negativ utvikling i regulerte enheter eller i andre enheter i det finansielle konglomeratet som kan få alvorlig innvirkning på de regulerte enheter,
- h. viktige sanksjoner og særskilte tiltak som vedkommende myndigheter treffer i samsvar med sektorreglene eller dette direktiv.

Vedkommende myndigheter kan i samsvar med sektorreglenes bestemmelser også utveksle opplysninger om regulerte enheter i et finansielt konglomerat med følgende myndigheter, dersom det er nødvendig for utførelsen av deres respektive oppgaver: sentralbanker, Det europeiske system av sentralbanker og Den europeiske sentralbank.

2. Med forbehold for deres respektive ansvar som definert i sektorreglene, skal de berørte vedkommende myndigheter før de treffer en beslutning, dersom beslutningen er av betydning for andre vedkommende myndigheters tilsynsoppgaver, rådføre seg med hverandre om følgende punkter:

- a. endringer i aksjeeier-, organisasjons- eller ledelsesstrukturen i regulerte enheter i et finansielt konglomerat som krever tillatelse eller godkjenning fra vedkommende myndigheter,
- b. viktige sanksjoner og særskilte tiltak truffet av vedkommende myndigheter.

En vedkommende myndighet kan vedta å ikke rådføre seg i hastesaker eller når slikt samråd kan gjøre beslutningene mindre effektive. I så fall skal vedkommende myndighet umiddelbart underrette de andre vedkommende myndigheter.

3. Koordinatoren kan oppfordre vedkommende myndigheter i den medlemsstat der et hovedforetak har sitt hovedkontor, som ikke selv fører utvidet tilsyn i henhold til artikkel 10, til å anmode hovedforetaket om alle opplysninger som kan være relevante for utførelsen av samordningsoppgavene som fastsatt i artikkel 11, og at de oversender disse opplysningene til koordinatoren.

Dersom opplysningene nevnt i artikkel 14 nr. 2 allerede er gitt til en vedkommende myndighet i samsvar med sektorreglene, kan vedkommende myndigheter som har ansvar for å føre utvidet tilsyn, henvende seg til førstnevnte myndighet for å få opplysningene.

4. Medlemsstatene skal godkjenne utveksling av opplysninger mellom deres vedkommende myndigheter og mellom deres vedkommende myndigheter og andre myndigheter, som nevnt i nr. 1, 2 og 3. Det at vedkommende myndigheter samler inn eller har opplysninger om en enhet i et finansielt konglomerat som ikke er en regulert enhet, skal på ingen måte innebære at de skal føre individuelt tilsyn med disse enhetene. Opplysninger mottatt i forbindelse med utvidet tilsyn, og særlig utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter og mellom vedkommende myndigheter og andre myndigheter i henhold til dette direktiv, skal være underlagt sektorreglenes bestemmelser om taushetsplikt og formidling av fortrolige opplysninger.

Artikkel 13

Ledelsesorgan for blandede finansielle holdingselskaper

Medlemsstatene skal kreve at personer som faktisk leder forretningsvirksomheten til et blandet finansielt holdingselskap har den nødvendige

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

gode vandel og den erfaring som kreves for å utøve disse funksjonene.

Artikkel 14

Tilgang til opplysninger

1. Medlemsstatene skal sikre at det innenfor deres myndighetsområde ikke er rettslige hindringer for at de fysiske og juridiske personer, enten de er regulerte enheter eller ei, som omfattes av utvidet tilsyn, innbyrdes utveksler opplysninger som kan være relevante for et utvidet tilsyn.
2. Medlemsstatene skal sikre at deres vedkommende myndigheter som har ansvar for å føre utvidet tilsyn, ved direkte eller indirekte henvendelse til enhetene i et finansielt konglomerat, enten de er regulerte eller ei, får tilgang til alle opplysninger som kan være relevante for et utvidet tilsyn.

Artikkel 15

Kontroll

Når vedkommende myndigheter i henhold til dette direktiv i bestemte tilfeller ønsker å kontrollere opplysninger om en regulert eller uregulert enhet som er en del av et finansielt konglomerat og som ligger i en annen medlemsstat, skal de anmode vedkommende myndigheter i den andre medlemsstaten om å foreta kontrollen.

De myndigheter som har mottatt anmodningen, skal etterkomme den innenfor rammen av sin myndighet, enten ved at de selv foretar kontrollen, ved at de tillater at en revisor eller sakkyndig foretar den, eller ved at de myndigheter som har anmodet om kontrollen, selv foretar den.

Vedkommende myndighet som anmodet om kontrollen kan, dersom den ønsker det, delta i kontrollen når den ikke selv foretar den.

Artikkel 16

Tvangstiltak

Dersom de regulerte enheter i et finansielt konglomerat ikke oppfyller kravene nevnt i artikkel 6–9 eller, dersom kravene oppfylles men solvensen likevel kan være truet, eller dersom transaksjonene innenfor gruppen eller risikokonsentrasjonene truer de regulerte enheters finansielle situasjon, skal de nødvendige tiltak treffes for å bringe forholdet i

orden snarest mulig:

- av koordinatoren når det gjelder blandede finansielle holdingselskaper,
- av vedkommende myndigheter når det gjelder regulerte enheter; for dette formål skal koordinatoren underrette disse vedkommende myndigheter om sine resultater.

Med forbehold for artikkel 17 nr. 2 kan medlemsstatene vedta hvilke tiltak som kan treffes av deres vedkommende myndigheter med hensyn til blandede finansielle holdingselskaper.

De berørte vedkommende myndigheter, herunder koordinatoren, skal ved behov samordne tilsynstiltakene.

Artikkel 17

Ytterligere fullmakter til vedkommende myndigheter

1. Inntil det er foretatt videre harmonisering av sektorreglene, skal medlemsstatene fastsette at deres vedkommende myndigheter skal ha fullmakt til å treffe alle tilsynstiltak som anses som nødvendige for å hindre eller motvirke at sektorreglene omgås av regulerte enheter i et finansielt konglomerat.
2. Med forbehold for deres strafferettsbestemmelser skal medlemsstatene sørge for at det kan iverksettes sanksjoner eller tiltak mot blandede finansielle holdingselskaper eller mot deres ansvarlige ledere for overtredelse av lover og forskrifter vedtatt i henhold til dette direktiv, for å bringe til opphør allerede fastslåtte overtredelser eller årsakene til dem. I visse tilfeller kan disse tiltakene innebære at rettsmyndighetene trekkes inn. Vedkommende myndigheter skal inngå et nært samarbeid for å sikre at de nevnte sanksjoner eller tiltak får de ønskede virkninger.

Avsnitt 4

Tredjestater

Artikkel 18

Hovedforetak utenfor Fellesskapet

1. Med forbehold for sektorreglene skal vedkommende myndigheter, i tilfellet nevnt i artikkel 5 nr. 3, kontrollere om regulerte enheter som har et hovedforetak med hovedkontor utenfor Fellesskapet, er underlagt tilsyn av en tredjestats vedkommende myndighet som tilsvarende dette direktivs bestemmelser om utvidet tilsyn med

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

regulerte enheter nevnt i artikkel 5 nr. 2. Kontrollen skal foretas av den vedkommende myndighet som ville være koordinator dersom kriteriene fastsatt i artikkel 10 nr. 2 skulle anvendes, på anmodning fra hovedforetaket eller fra en av de regulerte enheter som er godkjent i Fellesskapet, eller på eget initiativ. Denne vedkommende myndighet skal rådføre seg med de andre berørte vedkommende myndigheter, og skal ta hensyn til alle gjeldende retningslinjer som er utarbeidet av Komiteen for finansielle konglomerater i samsvar med artikkel 21 nr. 5. For dette formål skal vedkommende myndighet rådspørre komiteen før den treffer en beslutning.

2. I mangel av tilsvarende tilsyn nevnt i nr. 1, skal medlemsstatene på disse regulerte enheter tilsvarende anvende bestemmelsene om utvidet tilsyn med regulerte enheter nevnt i artikkel 5 nr. 2. Alternativt kan vedkommende myndigheter anvende en av metodene omhandlet i nr. 3.
3. Medlemsstatene skal tillate at deres vedkommende myndigheter anvender andre metoder som sikrer et egnet utvidet tilsyn med de regulerte enheter i et finansielt konglomerat. Disse metodene må godkjennes av koordinatoren, etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter. Vedkommende myndigheter kan særlig kreve at det opprettes et blandet finansielt holdingselskap som har sitt hovedkontor i Fellesskapet, og anvende dette direktiv på de regulerte enheter i det finansielle konglomeratet som ledes av dette holdingselskapet. Metodene må føre til at målene for det utvidede tilsyn som definert i dette direktiv nås, og må meddeles til de andre vedkommende myndigheter og til Kommisjonen.

Artikkel 19

Samarbeid med tredjestaters vedkommende myndigheter

1. Artikkel 25 nr. 1 og 2 i direktiv 2000/12/EF og artikkel 10 bokstav a) i direktiv 98/78/EF får tilsvarende anvendelse på forhandling om avtaler med en eller flere tredjestater om metodene for å føre utvidet tilsyn med regulerte enheter i et finansielt konglomerat.
2. Kommisjonen, Den rådgivende komité for bankspørsmål, Forsikringskomiteen og Komiteen for finansielle konglomerater skal gjennomgå resultatet av forhandlingene nevnt i nr. 1 og den situasjon som følger av det.

Kapittel III

Kommisjonens myndighet og komitéframgangsmåte

Artikkel 20

Kommisjonens myndighet

1. Kommisjonen skal, etter framgangsmåten nevnt i artikkel 21 nr. 2, vedta de tekniske tilpasninger til dette direktiv på følgende områder:
 - a. en mer presis formulering av definisjonene i artikkel 2 for å ta hensyn til utviklingen på finansmarkedene ved anvendelse av dette direktiv,
 - b. en mer presis formulering av definisjonene i artikkel 2 for å sikre ensartet anvendelse av dette direktiv i Fellesskapet,
 - c. tilpasning av terminologi og utforming av definisjoner i direktivet i samsvar med framtidige fellesskapsrettsakter om regulerte enheter og lignende spørsmål,
 - d. en mer presis definisjon av beregningsmetodene fastsatt i vedlegg I for å ta hensyn til utviklingen på finansmarkedene og av tilsynsmetodene,
 - e. samordning av bestemmelsene vedtatt i henhold til artikkel 7 og 8 og vedlegg II med sikte på å oppmuntre til enhetlig anvendelse i Fellesskapet.
2. Kommisjonen skal underrette allmennheten om eventuelle forslag framlagt i samsvar med denne artikkel og skal rådføre seg med berørte parter før den framlegger utkast til tiltak for Komiteen for finansielle konglomerater omtalt i artikkel 21.

Artikkel 21

Komité

1. Kommisjonen skal bistås av en komité for finansielle konglomerater, heretter kalt «komiteen».
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8. Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.
3. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.
4. Med forbehold for de gjennomføringstiltak som allerede er truffet, skal anvendelsen av dette direktivs bestemmelser om vedtakelse av tekniske regler og beslutninger etter fram-

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

- gangsmåten i nr. 2, opphøre fire år etter at dette direktiv er trådt i kraft. Etter forslag fra Kommisjonen kan Europaparlamentet og Rådet fornye de berørte bestemmelser etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251, og for dette formål skal de gjennomgå dem før utløpet av tidsrommet nevnt ovenfor.
5. Komiteen kan gi allmenne retningslinjer om sannsynligheten for at ordningene for utvidet tilsyn som anvendes av vedkommende myndigheter i tredjestater vil kunne nå målene for utvidet tilsyn som definert i dette direktiv, i forbindelse med de regulerte enheter i et finansielt konglomerat som ledes av en enhet med hovedkontor utenfor Fellesskapet. Komiteen skal fortløpende gjennomgå slike retningslinjer og ta hensyn til eventuelle endringer av det utvide- de tilsyn som føres av slike vedkommende myndigheter.
 6. Medlemsstatene skal holde Komiteen underrettet om hvilke prinsipper de følger for tilsyn med transaksjoner innenfor gruppen samt risi- kokonsentrasjon.

Kapittel IV

Endringer av eksisterende direktiver

Artikkel 22

Endringer av direktiv 73/239/EØF

I direktiv 73/239/EØF gjøres følgende endringer:

1. Ny artikkel skal lyde:

«*Artikkel 12a*

 1. Vedkommende myndigheter i den berørte medlemsstat skal rådspørres før det gis tillatelse til et forsikringsføretak som er:
 - a) et underføretak til et forsikringsføretak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller
 - b) et underføretak til underføretaket til et forsikringsføretak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller
 - c) kontrollert av de samme fysiske eller juridiske personer som kontrollerer et forsikringsføretak med tillatelse i en annen medlemsstat.
 2. Vedkommende myndighet i en berørt medlemsstat som har ansvar for tilsyn med kredittinstitusjoner eller investeringsføretak, skal rådspørres før det gis tillatelse til et forsikringsføretak som er:
 - a) et underføretak til en kredittinstitusjon eller et investeringsføretak med tillatelse i Fellesskapet, eller
 - b) et underføretak til hovedføretaket til en

kredittinstitusjon eller et investeringsføretak med tillatelse i Fellesskapet, eller

- c) kontrollert av de samme fysiske eller juridiske personer som kontrollerer en kredittinstitusjon eller et investeringsføretak med tillatelse i Fellesskapet.

3. De berørte vedkommende myndigheter nevnt i nr. 1 og 2 skal særlig rådspørre hverandre når de vurderer aksjeeiernes egnethet samt vandelen og erfaringen til personer som deltar i ledelsen av en annen enhet i samme gruppe. De skal underrette hverandre om alle opplysninger om aksjeeieres egnethet samt vandelen og erfaringen til personer i ledelsen som er relevante for de andre berørte vedkommende myndigheter med hensyn til å gi tillatelse og løpende vurdere at vilkårene for å utøve virksomhet overholdes.»
 2. I artikkel 16 nr. 2 skal følgende nye ledd lyde: «Den tilgjengelige solvensmargin skal også reduseres med følgende poster:
 - a. kapitalinteresser som forsikringsføretaket har i
 - forsikringsføretak i henhold til artikkel 6 i dette direktiv, artikkel 6 i første rådsdirektiv 79/267/EØF av 5. mars 1979 om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet innen direkte livsforsikring(*), eller artikkel 1 bokstav b) i europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF(**),
 - forsikringsføretak i henhold til artikkel 1 bokstav c) i direktiv 98/78/EF,
 - forsikringsføretak i henhold til artikkel 1 bokstav i) i direktiv 98/78/EF,
 - kredittinstitusjoner og finansinstitusjoner i henhold til artikkel 1 nr. 1 og 5 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF(***),
 - investeringsføretak og finansinstitusjoner i henhold til artikkel 1 nr. 2 i direktiv 93/22/EØF(****) og artikkel 2 nr. 4 og 7 i direktiv 93/6/EØF(*****),
 - b. hver av følgende poster som forsikringsføretaket har med hensyn til enhetene definert i bokstav a) som det har en kapitalinteresse i:
 - instrumenter nevnt i nr. 3,
 - instrumenter nevnt i artikkel 18 nr. 3 i direktiv 79/267/EØF,
 - etterstilte fordringer og instrumenter nevnt i artikkel 35 og artikkel 36 nr. 3 i direktiv 2000/12/EF.
- Når aksjer i en annen kredittinstitusjon, finans-

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsforetak og investeringsforetak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

institusjon, et investeringsforetak, , forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller forsikringsholdingselskap eies midlertidig som ledd i en finansiell bistandstransaksjon med sikte på å reorganisere og redde denne enheten, kan vedkommende myndighet tillate unntak fra bestemmelsene om fradrag nevnt i fjerde ledd bokstav a) og b).

Som et alternativ til fradrag av postene nevnt i fjerde ledd bokstav a) og b) som forsikringsforetaket har i kredittinstitusjoner, investeringsforetak og finansinstitusjoner, kan medlemsstatene tillate at forsikringsforetak gjensidig anvender metode 1, 2 eller 3 i vedlegg I til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat (*****). Metode 1 (regnskapskonsolidering) skal anvendes bare dersom vedkommende myndighet er overbevist om graden av samordnet ledelse og internkontroll for de enheter som skal være omfattet av konsolideringen. Den valgte metode skal anvendes konsekvent over tid.

Med hensyn til beregning av solvensmarginen som omhandlet i dette direktiv, kan medlemsstatene fastsette at forsikringsforetak som er underlagt utvidet tilsyn i samsvar med direktiv 98/78/EF eller utvidet tilsyn i samsvar med direktiv 2002/87/EF, kan unnlate å trekke fra postene nevnt i fjerde ledd bokstav a) og b) som de har i kredittinstitusjoner, investeringsforetak, finansinstitusjoner, forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller forsikringsholdingselskaper som omfattes av det utvidede tilsyn.

Med hensyn til fradrag av kapitalinteresser nevnt i dette nummer, menes med kapitalinteresse en kapitalinteresse i henhold til artikkel 1 bokstav f) i direktiv 98/78/EF.

(*) EFT L 63 av 13.3.1979, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 12/2002 (EFT L 77 av 20.3.2002, s. 11).

(**) EFT L 330 av 5.12.1998, s. 1.

(***) EFT L 126 av 26.5.2000, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2000/28/EF (EFT L 275 av 27.10.2000, s. 37).

(****) EFT L 141 av 11.6.1993, s. 27. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 64/2000 (EFT L 290 av 17.11.2000, s. 27).

(*****) EFT L 141 av 11.6.1993, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 33/98 (EFT L 204 av 21.7.1998, s. 29).

(*****) EFT L 35 av 11.2.2003.»

Artikkel 23

Endringer av direktiv 79/267/EØF

I direktiv 79/267/EØF gjøres følgende endringer:

1. Ny artikkel skal lyde:

«*Artikkel 12a*

1. Vedkommende myndigheter i de andre berørte medlemsstater skal rådspørres før det gis tillatelse til et livsforsikringsforetak som er:

- a) et underforetak til et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller
- b) et underforetak til hovedforetaket til et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller
- c) kontrollert av de samme fysiske eller juridiske personer som kontrollerer et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat.

2. Vedkommende myndighet i en berørt medlemsstat som har ansvar for tilsyn med kredittinstitusjoner eller investeringsforetak, skal rådspørres før det gis tillatelse til et livsforsikringsforetak som er:

- a) et underforetak til en kredittinstitusjon eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller
- b) et underforetak til hovedforetaket til en kredittinstitusjon eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller
- c) kontrollert av de samme fysiske eller juridiske personer som kontrollerer en kredittinstitusjon eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet.

3. De berørte vedkommende myndigheter nevnt i nr. 1 og 2 skal særlig rådspørre hverandre når de vurderer aksjeeiernes egnethet samt vandelen og erfaringen til personer som deltar i ledelsen av en annen enhet i samme gruppe. De skal underrette hverandre om alle opplysninger om aksjeeieres egnethet samt vandelen og erfaringen til personer i ledelsen som er relevante for de andre berørte vedkommende myndigheter med hensyn til å gi tillatelse og løpende vurdere at vilkårene for å utøve virksomhet overholdes.»

2. I artikkel 18 nr. 2 skal følgende nye ledd lyde: «Den tilgjengelige solvensmargin skal også reduseres med følgende poster:

- a. kapitalinteresser som forsikringsforetaket har i
 - forsikringsforetak i henhold til artikkel 6 i dette direktiv, artikkel 6 i direktiv

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsforetak og investeringsforetak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

73/239/EØF(*), eller artikkel 1 bokstav b) i europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF(**),

- gjenforsikringsforetak i henhold til artikkel 1 bokstav c) i direktiv 98/78/EF,
 - forsikringsholdingselskaper i henhold til artikkel 1 bokstav i) i direktiv 98/78/EF,
 - kredittinstitusjoner og finansinstitusjoner i henhold til artikkel 1 nr. 1 og 5 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF(***),
 - investeringsforetak og finansinstitusjoner i henhold til artikkel 1 nr. 2 i direktiv 93/22/EØF(****) og artikkel 2 nr. 4 og 7 i direktiv 93/6/EØF(*****),
- b. hver av følgende poster som forsikringsforetaket har med hensyn til enhetene definert i bokstav a) som det har en kapitalinteresse i:
- instrumenter nevnt i nr. 3,
 - instrumenter nevnt i artikkel 16 nr. 3 i direktiv 73/239/EØF,
 - etterstilte fordringer og instrumenter nevnt i artikkel 35 og artikkel 36 nr. 3 i direktiv 2000/12/EF.

Når aksjer i en annen kredittinstitusjon, finansinstitusjon, et investeringsforetak, forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller forsikringsholdingselskap eies midlertidig som ledd i en finansiell bistandstransaksjon med sikte på å reorganisere og redde denne enheten, kan vedkommende myndighet tillate unntak fra bestemmelsene om fradrag nevnt i tredje ledd bokstav a) og b).

Som et alternativ til fradrag av postene nevnt i tredje ledd bokstav a) og b) som forsikringsforetaket har i kredittinstitusjoner, investeringsforetak og finansinstitusjoner, kan medlemsstatene tillate at forsikringsforetakene gjensidig anvender metode 1, 2 eller 3 i vedlegg I til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat(*****). Metode 1 (regnskapskonsolidering) skal anvendes bare dersom vedkommende myndighet er overbevist om graden av samordnet ledelse og internkontroll for de enheter som skal være omfattet av konsolideringen. Den valgte metode skal anvendes konsekvent over tid.

Med hensyn til beregning av solvensmarginen som omhandlet i dette direktiv, kan medlemsstatene fastsette at forsikringsforetak som er

underlagt utvidet tilsyn i samsvar med direktiv 98/78/EF eller i samsvar med direktiv 2002/87/EF, kan unnlate å trekke fra postene nevnt i tredje ledd bokstav a) og b) som de har i kredittinstitusjoner, investeringsforetak, finansinstitusjoner, forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller forsikringsholdingselskaper som omfattes av det utvidede tilsyn.

Med hensyn til fradrag av kapitalinteresser nevnt i dette nummer, menes med kapitalinteresse en kapitalinteresse i henhold til artikkel 1 bokstav f) i direktiv 98/78/EF.

(*) EFT L 228 av 16.8.1973, s. 3. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 13/2002 (EFT L 77 av 20.3.2002, s. 17).

(**) EFT L 330 av 5.12.1998, s. 1.

(***) EFT L 126 av 26.5.2000, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2000/28/EF (EFT L 275 av 27.10.2000, s. 37).

(****) EFT L 141 av 11.6.1993, s. 27. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 64/2000 (EFT L 290 av 17.11.2000, s. 27).

(*****) EFT L 141 av 11.6.1993, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 33/98 (EFT L 204 av 21.7.1998, s. 29).

(*****) EFT L 35 av 11.2.2003.»

Artikkel 24

Endringer av direktiv 92/49/EØF

I direktiv 92/49/EØF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 15 innsettes følgende nye nummer:
 - «1a Dersom den som har ervervet eierandelene nevnt i nr. 1, er et forsikringsforetak, en kredittinstitusjon eller et investeringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller hovedforetaket til en slik enhet, eller en fysisk eller juridisk person som kontrollerer en slik enhet, og dersom foretaket der erververen har til hensikt å erverve en eierandel vil bli erververens underforetak eller bli kontrollert av vedkommende som et resultat av ervervelsen, skal det foretas en vurdering av ervervelsen i form av det forutgående samråd omtalt i artikkel 12 bokstav a) i direktiv 73/239/EØF.»
2. Artikkel 16 nr. 5 bokstav c) skal lyde:
 - «5c. Denne artikkel skal ikke være til hinder for at vedkommende myndigheter gir videre
 - til sentralbanker og andre organer med lignende funksjon i deres egenskap av pengepolitiske myndigheter,
 - eventuelt til andre offentlige myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med betalings-systemer,

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsforetak og investeringsforetak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

opplysninger til bruk ved utførelsen av deres oppgaver, eller være til hinder for at slike myndigheter eller organer gir videre til vedkommende myndigheter de opplysninger de trenger for formålene nevnt i nr. 4. Opplysninger som mottas i denne forbindelse, skal være underlagt taushetsplikt som omhandlet i denne artikkel.»

Artikkel 25

Endringer av direktiv 92/96/EØF

I direktiv 92/96/EØF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 14 innsettes følgende nye nummer:
 - «1a Dersom den som har ervervet eierandelene nevnt i nr. 1, er et forsikringsforetak, en kredittinstitusjon eller et investeringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller hovedforetaket til en slik enhet, eller en fysisk eller juridisk person som kontrollerer en enhet, og dersom foretaket der erververen har til hensikt å erverve en eierandel vil bli erververens underforetak eller bli kontrollert av vedkommende som et resultat av ervervelsen, skal det foretas en vurdering av ervervelsen i form av det forutgående samråd omtalt i artikkel 12 bokstav a) i direktiv 79/267/EØF.»
2. Artikkel 15 nr. 5 bokstav c) skal lyde:
 - «5c. Denne artikkel skal ikke være til hinder for at vedkommende myndigheter gir videre
 - til sentralbanker og andre organer med lignende funksjon i deres egenskap av pengepolitiske myndigheter,
 - eventuelt til andre offentlige myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med betalings-systemer,
 opplysninger til bruk ved utførelsen av deres oppgaver, eller være til hinder for at slike myndigheter eller organer gir videre til vedkommende myndigheter de opplysninger de trenger for formålene nevnt i nr. 4. Opplysninger som mottas i denne forbindelse, skal være underlagt taushetsplikt som omhandlet i denne artikkel.»

Artikkel 26

Endringer av direktiv 93/6/EØF

I artikkel 7 nr. 3 i direktiv 93/6/EØF skal første og andre strekpunkt lyde:

- «finansielt holdingselskap», en finansinstitusjon med underforetak som enten helt eller hovedsakelig er investeringsforetak eller andre

finansinstitusjoner, hvorav minst ett er et investeringsforetak, og som ikke er et blandet finansielt holdingselskap i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat(*),

- «blandet selskap», et hovedforetak som ikke er et finansielt holdingselskap eller et investeringsforetak eller et blandet finansielt holdingselskap i henhold til direktiv 2002/87/EF, som har minst ett investeringsforetak som underforetak.»

(* EFT L 35 av 11.2.2003.»

Artikkel 27

Endringer av direktiv 93/22/EØF

I direktiv 93/22/EØF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 6 skal følgende nye ledd lyde:
 - «Vedkommende myndighet i en berørt medlemsstat som har ansvar for tilsyn med kredittinstitusjoner eller investeringsforetak, skal rådspørres før det gis tillatelse til et forsikringsforetak som er:
 - a. et underforetak til en kredittinstitusjon eller et forsikringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller
 - b. et underforetak til hovedforetaket til en kredittinstitusjon eller et forsikringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller
 - c. kontrollert av de samme fysiske eller juridiske personer som kontrollerer en kredittinstitusjon eller et forsikringsforetak med tillatelse i Fellesskapet.

De berørte vedkommende myndigheter nevnt i nr. 1 og 2 skal særlig rådspørre hverandre når de vurderer aksjeeiernes egnethet samt vandel og erfaringen til personer som deltar i ledelsen av en annen enhet i samme gruppe. De skal underrette hverandre om alle opplysninger om aksjeeieres egnethet samt vandel og erfaringen til personer i ledelsen som er relevante for de andre berørte vedkommende myndigheter med hensyn til å gi tillatelse og løpende vurdere at vilkårene for å utøve virksomhet overholdes.»

2. Artikkel 9 nr. 2 skal lyde:

«2. Dersom den som har ervervet eierandelene nevnt i nr. 1 er et investeringsforetak, en kredittinstitusjon eller et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller hovedforetaket til et investeringsforetak, en kredittinstitusjon eller et forsikringsforetak med tillatelse

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsforetak og investeringsforetak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

se i en annen medlemsstat, eller en fysisk eller juridisk person som kontrollerer et investeringsforetak, en kredittinstitusjon eller et forsikringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, og dersom foretaket der erververen har til hensikt å erverve en eierandel vil bli erververens underforetak eller bli kontrollert av vedkommende som et resultat av ervervelsen, skal det foretas en vurdering av ervervelsen i form av det forutgående samråd nevnt i artikkel 6.»

Artikkel 28

Endringer av direktiv 98/78/EF

I direktiv 98/78/EF gjøres følgende endringer:

1. Artikkel 1 bokstav g), h), i) og j) skal lyde:
 - «g) «deltakende foretak», et foretak som er enten et hovedforetak eller et annet foretak som har en kapitalinteresse, eller et foretak som har en tilknytning til et annet foretak i henhold til artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF,
 - h) «tilknyttet foretak», et foretak som er enten et underforetak eller et annet foretak som har en kapitalinteresse, eller et foretak som har en tilknytning til et annet foretak i henhold til artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF,
 - i) «forsikringsholdingselskap», et hovedforetak som har som hovedsakelig virksomhet å erverve og eie kapitalinteresser i underforetak, der underforetakene helt eller hovedsakelig er forsikringsforetak, gjenforsikringsforetak eller forsikringsforetak i tredjestater, der minst ett av underforetakene er et forsikringsforetak som ikke er et blandet finansielt holdingselskap i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat(*),
 - j) «blandet forsikringsholdingselskap»: et hovedforetak som ikke er et forsikringsforetak, et forsikringsforetak i en tredjestat, et gjenforsikringsforetak eller et forsikringsholdingselskap, og som har minst ett forsikringsforetak blant sine underforetak.

(* EFT L 35 av 11.2.2003.)»

2. I artikkel 6 nr. 3 skal nytt punktum lyde: Vedkommende myndighet som anmodet om kontrollen kan, dersom den ønsker det, delta i kontrollen når den ikke selv foretar den.»
3. I artikkel 8 nr. 2 skal første ledd erstattes med følgende: «Medlemsstatene skal kreve at forsikringsforetak innfører hensiktsmessige risikostyrings-

prosesser og internkontrollordninger, herunder god rapporterings- og regnskapspraksis, for på egnet måte å identifisere, måle, overvåke og kontrollere transaksjoner i henhold til nr. 1. Medlemsstatene skal også kreve minst årlig rapportering fra forsikringsforetak til vedkommende myndigheter om betydelige transaksjoner. Disse prosessene og ordningene skal kontrolleres av vedkommende myndigheter.»

4. Følgende artikler skal innsettes:

«Artikkel 10a

Samarbeid med tredjestaters vedkommende myndigheter

1. Kommisjonen kan enten på anmodning fra en medlemsstat eller på eget initiativ framlegge forslag for Rådet om å innlede forhandlinger med én eller flere tredjestater om avtaler om nærmere vilkår for å føre utvidet tilsyn med:
 - a) forsikringsforetak som har som deltakende foretak i henhold til artikkel 2 som har sitt hovedkontor i en tredjestat, og
 - b) forsikringsforetak i tredjestater som har som deltakende foretak i henhold til artikkel 2 som har sitt hovedkontor i Fellesskapet,
2. Avtalene nevnt i nr. 1 skal særlig sikre:
 - a) at vedkommende myndigheter i medlemsstatene er i stand til å skaffe de nødvendige opplysninger for det utvidede tilsyn med forsikringsforetak som har sitt hovedkontor i Fellesskapet og som har underforetak eller kapitalinteresser i foretak utenfor Fellesskapet, og
 - b) at vedkommende myndigheter i tredjestater er i stand til å skaffe de nødvendige opplysninger for det utvidede tilsyn med forsikringsforetak som har sitt hovedkontor i deres territorier og som har underforetak eller kapitalinteresser i foretak i en eller flere medlemsstater.
3. Kommisjonen og Forsikringskomiteen skal gjennomgå resultatet av forhandlingene nevnt i nr. 1 og den situasjon som følger av det.

Artikkel 10b

Ledelsesorgan for forsikringsholdingselskaper

Medlemsstatene skal kreve at personer som faktisk leder forretningsvirksomheten til et forsikringsholdingselskap har den nødvendige gode vandel og den erfaring som trengs for å utøve disse funksjonene.»

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsforetak og investeringsforetak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

5. I vedlegg I nr. 1 bokstav B skal nytt ledd lyde:
«Når det ikke finnes noen kapitalbindinger mellom noen av foretakene i en forsikringsgruppe, skal vedkommende myndighet fastsette hvilken forholdsmessige andel det skal tas hensyn til.»

6. I vedlegg I punkt 2 skal nytt nummer lyde:
«2.4a **Berørte kredittinstitusjoner, investeringsforetak og finansinstitusjoner**
Ved beregning av justert solvens for et forsikringsforetak som er et deltakende foretak i en kredittinstitusjon, finansinstitusjon eller et investeringsforetak, skal reglene fastsatt i artikkel 16 nr. 1 i direktiv 73/239/EØF og i artikkel 18 i direktiv 79/267/EØF om fradrag av slike kapitalinteresser anvendes gjensidig, samt bestemmelsene om medlemsstatenes mulighet til, under visse omstendigheter, å tillate alternative metoder og å tillate at slike kapitalinteresser ikke fratrekkes.»

Artikkel 29

Endringer av direktiv 2000/12/EF

I direktiv 2000/12/EF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 1 gjøres følgende endringer:

a) Nr. 9 skal lyde:

«9. «kapitalinteresse i forbindelse med tilsyn på konsolidert grunnlag og i forbindelse med artikkel 34 punkt 2 nr. 15 og 16», kapitalinteresse i henhold til artikkel 17 første punktum i direktiv 78/660/EØF, eller det å ha, direkte eller indirekte, 20 % eller mer av stemmene eller kapitalen i et foretak,»

b) Nr. 21 og 22 skal lyde:

«21. «finansielt holdingselskap», en finansinstitusjon med underforetak som enten helt eller hovedsakelig er kreditt- eller finansinstitusjoner, og der minst ett underforetak er en kredittinstitusjon, og som ikke er et blandet finansielt holdingselskap i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvidet tilsyn med kredittinstitusjoner, forsikringsforetak og investeringsforetak i et finansielt konglomerat(*),

22. «blandet selskap», et hovedforetak som ikke er et finansielt holdingselskap eller en kredittinstitusjon eller

et blandet finansielt holdingselskap i henhold til direktiv 2002/87/EF, og som blant sine underforetak har minst én kredittinstitusjon,»

(*) EFT L 35 av 11.2.2003.»

2. I artikkel 12 skal følgende nye ledd lyde:

«Vedkommende myndighet i en berørt medlemsstat som har ansvar for tilsyn med forsikringsforetak eller investeringsforetak, skal rådspørres før det gis tillatelse til en kredittinstitusjon som er:

- a) et underforetak til et forsikringsforetak eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller
- b) et underforetak til hovedforetaket til et forsikringsforetak eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet, eller
- c) kontrollert av de samme fysiske eller juridiske personer som kontrollerer et forsikringsforetak eller et investeringsforetak med tillatelse i Fellesskapet.

De berørte vedkommende myndigheter nevnt i nr. 1 og 2 skal særlig rådspørre hverandre når de vurderer aksjeeiernes egnethet samt vandelen og erfaringen til personer som deltar i ledelsen av en annen enhet i samme gruppe. De skal underrette hverandre om alle opplysninger om aksjeeieres egnethet samt vandelen og erfaringen til personer i ledelsen som er relevante for de andre berørte vedkommende myndigheter med hensyn til å gi tillatelse og løpende vurdere at vilkårene for å utøve virksomhet overholdes.»

3. Artikkel 16 nr. 2 skal lyde:

«2. Dersom den som har ervervet eierandelen nevnt i nr. 1, er en kredittinstitusjon, et forsikringsforetak eller et investeringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller hovedforetaket til en kredittinstitusjon, et forsikringsforetak eller et investeringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, eller en fysisk eller juridisk person som kontrollerer en kredittinstitusjon, et investeringsforetak eller et investeringsforetak med tillatelse i en annen medlemsstat, og dersom institusjonen der erververen har til hensikt å erverve en eierandel vil bli erververens underforetak eller bli kontrollert av vedkommende som et resultat av ervervelsen, skal det foretas en vurdering av ervervelsen i form av det forutgående samråd nevnt i artikkel 12.»

4. I artikkel 34 nr. 2 gjøres følgende endringer:

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

a) I første ledd erstattes nr. 12 og 13 med følgende:

«12. eierandeler i andre kreditt- og finansinstitusjoner på mer enn 10 % av deres kapital,

13. etterstilte fordringer og instrumentene nevnt i artikkel 35 og artikkel 36 nr. 3 som en kredittinstitusjon eier i kreditt- og finansinstitusjoner der den har eierandeler som utgjør mer enn 10 % av kapitalen i hvert tilfelle,

14. eierandeler i andre kreditt- og finansinstitusjoner med inntil 10 % av deres kapital, samt etterstilte fordringer og instrumentene nevnt i artikkel 35 og artikkel 36 nr. 3 som en kredittinstitusjon eier i andre kreditt- og finansinstitusjoner enn dem som er nevnt i nr. 12 og 13, for den del av de samlede eierinteresser, etterstilte fordringer og instrumenter som utgjør mer enn 10 % av denne kredittinstitusjons ansvarlige kapital beregnet før fradrag av postene nevnt i dette ledd nr. 12–16,

15. kapitalinteresser i henhold til artikkel 1 nr. 9 som en kredittinstitusjon har i

- forsikringsforetak i henhold til artikkel 6 i direktiv 73/239/EØF, artikkel 6 i direktiv 79/267/EØF eller artikkel 1 bokstav b) i europaparlaments- og rådsdirektiv 98/78/EF (*),
- gjenforsikringsforetak i henhold til artikkel 1 bokstav c) i direktiv 98/78/EF,
- forsikringsholdingselskaper i henhold til artikkel 1 bokstav i) i direktiv 98/78/EF,

16. hver av følgende poster som kredittinstitusjonen har med hensyn til enhetene definert i nr. 15 som det har en kapitalinteresse i:

- instrumenter nevnt i artikkel 16 nr. 3 i direktiv 73/239/EØF,
- instrumenter nevnt i artikkel 18 nr. 3 i direktiv 79/267/EØF.»

(*) EFT L 330 av 5.12.1998, s. 1.

b) annet ledd skal lyde:

«Når aksjer i en annen kredittinstitusjon, finansinstitusjon, et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak eller forsikringsholdingselskap eies midlertidig som ledd i en finansiell bistandstransaksjon med sikte på å reorganisere og redde denne enhe-

ten, kan vedkommende myndighet tillate unntak fra bestemmelsene om fradrag nevnt i nr. 12–16.

Som et alternativ til fradrag av postene nevnt i nr. 15 og 16, kan medlemsstatene tillate at deres kredittinstitusjoner gjensidig anvender metode 1, 2 eller 3 i vedlegg I til direktiv 2002/87/EF. Metode 1 (regnskapskonsolidering) skal anvendes bare dersom vedkommende myndighet er overbevist om graden av samordnet ledelse og internkontroll for de enheter som skal være omfattet av konsolideringen. Den valgte metode skal anvendes konsekvent over tid.

Medlemsstatene kan fastsette at ved beregning av ansvarlig kapital på individuelt grunnlag, kan kredittinstitusjoner som er underlagt tilsyn på konsolidert grunnlag i samsvar med kapittel 3, eller utvidet tilsyn i samsvar med direktiv 2002/87/EF, unnlate å fratrekke postene nevnt i nr. 12–16 som de har i kredittinstitusjoner, finansinstitusjoner, forsikring- eller gjenforsikringsforetak eller forsikringsholdingselskaper som omfattes av konsolidert eller utvidet tilsyn.

Denne bestemmelsen får anvendelse på alle tilsynsregler som er harmonisert ved fellesskapsrettsakter.»

5. Artikkel 51 nr. 3 skal lyde:

«3. Medlemsstatene kan unnlate å anvende begrensningene fastsatt i nr. 1 og 2 på eierandeler i forsikringsselskaper i henhold til direktiv 73/239/EØF og direktiv 79/267/EØF, eller gjenforsikringsforetak i henhold til direktiv 98/78/EF.»

6. I artikkel 52 nr. 2 skal siste punktum lyde:

«Med forbehold for artikkel 54 bokstav a), skal konsolideringen av det finansielle holdingselskaps finansielle situasjon på ingen måte innebære at vedkommende myndigheter har plikt til å utøve en tilsynsfunksjon med hensyn til det finansielle holdingselskap på individuelt grunnlag.»

7. I artikkel 54 gjøres følgende endringer:

a) I nr. 1 skal nytt ledd lyde:

«I tilfeller der foretak er forbundet med hverandre ved en tilknytning i henhold til artikkel 12 nr. 1 i direktiv 83/349/EØF, skal vedkommende myndigheter fastsette hvordan konsolidering skal foretas.»

b) I nr. 4 første ledd skal tredje strekpunkt slettes.

8. Ny artikkel 54a skal lyde:

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

«Artikkel 54a

Ledelsesorgan for finansielle holdingselskaper

Medlemsstatene skal kreve at personer som faktisk leder forretningsvirksomheten til et finansielt holdingselskap har den nødvendige gode vandel og den erfaring som trengs for å utøve disse funksjonene.»

9. Ny artikkel 55a skal lyde:

«Artikkel 55a

Transaksjoner innenfor gruppen med blandede selskaper

Med forbehold for bestemmelsene i avdeling V kapittel 2 avsnitt 3 i dette direktiv skal medlemsstatene fastsette at når hovedforetaket til en eller flere kredittinstitusjoner er et blandet selskap, skal vedkommende myndigheter som har ansvar for tilsynet med disse kredittinstitusjonene føre overordnet tilsyn med transaksjoner mellom kredittinstitusjonen og det blandede selskapet og dets underforetak.

Medlemsstatene skal kreve at kredittinstitusjoner innfører hensiktsmessige risikostyringsprosesser og internkontrollordninger, herunder god rapporterings- og regnskapspraksis, for på egnet måte å identifisere, måle, overvåke og kontrollere transaksjoner mellom kredittinstitusjonen og det blandede selskap som er et hovedforetak samt dets underforetak. Vedkommende myndigheter skal kreve at kredittinstitusjonen rapporterer om eventuelle betydelige transaksjoner med disse enhetene, unntatt transaksjonen nevnt i artikkel 48. Disse framgangsmåtene og betydelige transaksjonene skal være underlagt vedkommende myndigheters kontroll.

Når disse transaksjonene innenfor gruppen utgjør en trussel mot en kredittinstitusjons finansielle situasjon, skal vedkommende myndigheter som har ansvar for tilsynet med institusjonen treffe egnede tiltak.»

10. I artikkel 56 nr. 7 skal nytt punktum lyde:

Vedkommende myndighet som har anmodet om kontrollen kan, dersom den ønsker det, delta i kontrollen når den ikke selv foretar den.»

11. Ny artikkel 56a skal lyde:

«Artikkel 56a

Hovedforetak i tredjestater

Når en kredittinstitusjon som har et underforetak som er en kredittinstitusjon eller et finansielt holdingselskap med hovedkontor utenfor Fellesskapet, ikke er underlagt konso-

lidert tilsyn i henhold til artikkel 52, skal vedkommende myndigheter kontrollere om kredittinstitusjonen er underlagt konsolidert tilsyn av en tredjestats vedkommende myndighet som tilsvarende den som styres av prinsippene fastsatt i artikkel 52. Kontrollen skal foretas av den vedkommende myndighet som ville hatt ansvar for konsolidert tilsyn dersom fjerde ledd skulle anvendes, på anmodning fra hovedforetaket eller fra en av de regulerte enheter som er godkjent i Fellesskapet, eller på eget initiativ. Denne vedkommende myndighet skal rådspørre de andre berørte vedkommende myndigheter.

Den rådgivende komité for bankspørsmål kan gi allmenne retningslinjer om sannsynligheten for at ordningene med konsolidert tilsyn som anvendes av vedkommende myndigheter i tredjestater vil kunne nå målene for konsolidert tilsyn som definert i dette kapittel, i forbindelse med kredittinstitusjoner med et hovedforetak som har sitt hovedkontor utenfor Fellesskapet. Komiteen skal fortløpende gjennomgå slike retningslinjer og ta hensyn til eventuelle endringer av ordningene med konsolidert tilsyn som anvendes av slike vedkommende myndigheter.

Vedkommende myndighet som foretar kontrollen omtalt i annet ledd skal ta hensyn til slike retningslinjer. For dette formål skal vedkommende myndighet rådspørre komiteen før den treffer en beslutning.

I mangel av et slikt tilsvarende tilsyn, skal medlemsstatene anvende bestemmelsene i artikkel 52 tilsvarende på kredittinstitusjonen.

Alternativt skal medlemsstatene tillate at deres vedkommende myndigheter anvender andre egnede tilsynsmetoder som når målene for tilsynet på konsolidert grunnlag med kredittinstitusjoner. Slike metoder må godtas av vedkommende myndighet som ville hatt ansvar for konsolidert tilsyn, etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter. Vedkommende myndigheter kan særlig kreve at det opprettes et finansielt holdingselskap som har sitt hovedkontor i Fellesskapet, og anvende de bestemmelser om konsolidert tilsyn med den konsoliderte stillingen til dette finansielle holdingselskapet. Metodene må føre til at målene for det konsoliderte tilsyn som definert i dette kapittel nås, og må meddeles til de andre berørte vedkommende myndigheter og til Kommisjonen.»

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

Kapittel V

Kapitalforvaltningsselskaper

Artikkel 30

Kapitalforvaltningsselskaper

Inntil det skjer en ytterligere samordning av sektorreglene skal medlemsstatene sikre at kapitalforvaltningsselskaper omfattes av:

- a. virkeområdet for konsolidert tilsyn med kredittinstitusjoner og investeringsføretak, og/eller av virkeområdet for utvidet tilsyn med forsikringsføretak i en forsikringsgruppe, og
- b. dersom gruppen er et finansielt konglomerat, av virkeområdet for utvidet tilsyn i henhold til dette direktiv.

Med sikte på anvendelsen av første ledd skal medlemsstatene fastsette, eller gi deres vedkommende myndigheter fullmakt til å fastsette, hvilke sektorregler (banksektor, forsikringssektor eller sektor for investeringstjenester) kapitalforvaltningsselskaper skal omfattes av i forbindelse med det konsoliderte og/eller utvidede tilsyn som er nevnt i første ledd bokstav a). I denne sammenheng skal de relevante sektorregler som fastsetter i hvilken form og i hvilket omfang finansinstitusjoner (dersom kapitalforvaltningsselskaper omfattes av konsolidert tilsyn med kredittinstitusjoner og investeringsføretak) og gjenforsikringsføretak (dersom kapitalforvaltningsselskaper omfattes av utvidet tilsyn med forsikringsføretak) skal omfattes, også anvendes på kapitalforvaltningsselskapet. I forbindelse med utvidet tilsyn nevnt i første ledd bokstav b), skal kapitalforvaltningsselskapet behandles som del av den sektor det omfattes av i henhold til første ledd bokstav a).

Når et kapitalforvaltningsselskap er del av et finansielt konglomerat, skal enhver henvisning til begrepet regulert enhet og til begrepet vedkommende myndigheter og berørte vedkommende myndigheter derfor, for dette direktivs formål, anses å omfatte henholdsvis kapitalforvaltningsselskaper og vedkommende myndigheter som har ansvar for tilsynet med kapitalforvaltningsselskaper. Dette skal også gjelde for grupper nevnt i første ledd bokstav a).

Kapittel VI

Overgangs- og sluttbestemmelser

Artikkel 31

Rapport fra Kommisjonen

1. Senest 11. august 2007 skal Kommisjonen over-

sende Komiteen for finansielle konglomerater nevnt i artikkel 21 en rapport om medlemsstatenes praksis, og, ved behov, om behovet for videre harmonisering, med hensyn til

- om kapitalforvaltningsselskaper skal omfattes av tilsynet på gruppenivå,
 - valget og anvendelsen av kapitaldekningsmetodene fastsatt i vedlegg I,
 - defineringen av betydelige transaksjoner innenfor gruppen og betydelig risikokonsentrasjon og tilsynet med transaksjoner innenfor gruppen samt risikokonsentrasjon nevnt i vedlegg II, særlig med hensyn til innføringen av kvantitative grenser og kvalitative krav for dette formål,
 - hvor ofte finansielle konglomerater skal foreta beregningene av kapitaldekningskravene i henhold til artikkel 6 nr. 2 og rapportere til koordinatoren om betydelig risikokonsentrasjon i henhold til artikkel 7 nr. 2.
- Kommisjonen skal ha samråd med komiteen før den framlegger sine forslag.

2. Innen et år etter at det er oppnådd enighet på internasjonalt plan om reglene for avskaffelse av gjentatt bruk av egenkapital i finansgrupper, skal Kommisjonen undersøke hvordan bestemmelsene i dette direktiv kan tilpasses til disse internasjonale avtalene og, ved behov, fremme egnede forslag.

Artikkel 32

Innarbeiding i nasjonal lovgivning

Medlemsstatene skal innen 11. august 2004 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Medlemsstatene skal fastsette at bestemmelse ne nevnt i første ledd først skal anvendes på tilsyn for regnskapsåret som begynner 1. januar 2005 eller i løpet av det kalenderåret.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

Artikkel 33

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsforetak og investeringsforetak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

Artikkel 34

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.
Utferdiget i Brussel, 16. desember 2002.

For Europaparlamentet
P. COX
President

For Rådet
M. FISCHER BOEL
Formann

Vedlegg I

Kapitaldekning

Beregningen av de ekstra kapitaldekningskrav for regulerte enheter i et finansielt konglomerat nevnt i artikkel 6 nr. 1 skal foretas i samvar med de tekniske prinsipper og en av metodene som beskrives i dette vedlegg.

Med forbehold for bestemmelsene i neste ledd skal medlemsstatene tillate at deres vedkommende myndigheter, når de har rollen som koordinator med hensyn til et bestemt finansielt konglomerat, etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter og med konglomeratet, kan bestemme hvilken metode som skal anvendes av dette finansielle konglomeratet.

Medlemsstatene kan kreve at beregningen foretas etter en bestemt metode av de som beskrives i vedlegget, dersom et finansielt konglomerat ledes av en regulert enhet som har tillatelse i denne medlemsstaten. Dersom et finansielt konglomerat ikke ledes av en regulert enhet i henhold til artikkel 1, skal medlemsstatene tillate anvendelse av hvilken som helst av metodene beskrevet i dette vedlegget, unntatt i situasjoner der de berørte vedkommende myndigheter er i samme medlemsstat; i så fall kan denne medlemsstaten kreve at en av metodene anvendes.

1. Tekniske prinsipper

1. Omfang og form ved beregning av ekstra kapitaldekningskrav

Uansett hvilken metode som anvendes, må det, når enheten er et underforetak som har et solvensunderskudd, eller når enheten er en uregulert enhet i finanssektoren som har et teoretisk solvensunderskudd, tas hensyn til underforetakets samlede solvensunderskudd. Dersom koordinatoren i dette tilfellet mener at ansvaret til hovedforetaket som har en kapitalandel, strengt og entydig er begrenset til denne kapitalandelen, kan koordinatoren tillate at under-

foretakets solvensunderskudd medregnes på et forholdsmessig grunnlag.

Dersom det ikke er noen kapitalbindinger mellom enheter i et finansielt konglomerat, skal koordinatoren, etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter, bestemme hvilken forholdsmessig andel som skal tas i betraktning, idet det tas hensyn til de forpliktelses eksisterende forbindelser medfører.

2. Andre tekniske prinsipper

Uansett hvilken metode som brukes ved beregningen av de ekstra kapitaldekningskrav til regulerte enheter i et finansielt konglomerat som fastsatt i avsnitt II i dette vedlegg, skal koordinatoren, og ved behov andre berørte vedkommende myndigheter, sikre at følgende prinsipper anvendes:

- i. anvendelse flere ganger av poster som kan inngå i beregningen av egenkapitalen (gjentatt bruk av egenkapital) i det finansielle konglomeratet, samt enhver uegnet frambringelse av egenkapital innenfor gruppen, må avskaffes; for å sikre avskaffelsen av gjentatt bruk og frambringelse av egenkapital, skal vedkommende myndigheter tilsvarende anvende de relevante prinsipper fastsatt i de relevante sektorregler.
- ii. Inntil det er foretatt videre harmonisering av sektorreglene, skal solvenskrav for hver enkelt finanssektor som er representert i et finansielt konglomerat, dekkes av egenkapitalelementer i samsvar med de tilsvarende sektorregler. Ved egenkapitalunderskudd i det finansielle konglomeratet skal bare egenkapitalelementer som oppfyller vilkårene i henhold til hver av sektorreglene (tverrsektoriell kapital) kunne anvendes ved kontrollen av at de ekstra solvenskravene overholdes.

Dersom sektorreglene begrenser muligheten til å medregne visse egenkapitalinstrumenter som kunne godtas som tverrsektoriell kapital, skal disse begrensningene anvendes tilsvarende ved beregning av egenkapital i det finansielle konglomeratet. Ved beregning av egenkapital i det finansielle konglomeratet skal vedkommende myndigheter også ta hensyn til hvor effektivt egenkapitalen kan overføres til og gjøres tilgjengelig for gruppens ulike rettssubjekter i forhold til kapitaldekningsreglenes mål.

Dersom et teoretisk solvenskrav for en uregulert enhet i finanssektoren beregnes i samsvar med avsnitt II i dette vedlegg, me-

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

nes med teoretisk solvenskrav det kapitalkrav som en slik enhet ville måtte oppfylle i henhold til de relevante sektorregler dersom den var en regulert enhet i denne finanssektoren. For kapitalforvaltningsselskaper menes med solvenskrav det kapitalkrav som er fastsatt i artikkel 5a nr. 1 bokstav a) i direktiv 85/611/EØF. Det teoretiske solvenskravet for et blandet finansielt holdingselskap skal beregnes i samsvar med sektorreglene for den største finanssektor i det finansielle konglomeratet.

II. Tekniske beregningsmetoder

Metode 1: Metode basert på regnskapskonsolidering

Beregningen av de ekstra kapitaldekningskravet til regulerte enheter i et finansielt konglomerat skal foretas på grunnlag av det konsoliderte regnskapet.

De ekstra kapitaldekningskrav skal beregnes som forskjellen mellom:

- i. det finansielle konglomeratets egenkapital beregnet på grunnlag av gruppens konsoliderte stilling, der de elementer som kan godkjennes er de samme som kan godkjennes i samsvar med de relevante sektorregler, og
- ii. summen av solvenskravene for hver enkelt finanssektor som er representert i gruppen, der solvenskravene for hver enkelt finanssektor beregnes i samsvar med de tilsvarende sektorregler.

Sektorreglene det henvises til er særlig avdeling V kapittel 3 i direktiv 2000/12/EF for kredittinstitusjoner, 98/78/EF for forsikringsføretak, og 93/6/EØF for kredittinstitusjoner og investeringsføretak.

For uregulerte enheter i finanssektoren som ikke omfattes av forannevnte beregning av sektorielle solvenskrav, skal det beregnes et teoretisk solvenskrav.

Forskjellen skal ikke være negativ.

Metode 2: Metode basert på fradrag og sammenlegging

Beregningen av ekstra kapitaldekningskrav til de regulerte enhetene i et finansielt konglomerat skal foretas på grunnlag av det konsoliderte regnskapet.

De ekstra kapitaldekningskrav skal beregnes som forskjellen mellom:

- i. summen av egenkapitalen for hver enkelt regu-

lert og ikke-regulert enhet i finanssektoren i det finansielle konglomeratet, der de elementer som kan godkjennes er de samme som kan godkjennes i samsvar med de relevante sektorregler,

og

- ii. summen av

- solvenskravene for hver enkelt regulert og uregulert enhet i finanssektoren i gruppen; solvenskravene skal beregnes i samsvar med de relevante sektorregler, og
- den bokførte verdi av kapitalinteressene i andre enheter i gruppen.

For uregulerte enheter i finanssektoren skal det beregnes et teoretisk solvenskrav. For egenkapital og solvenskrav skal den forholdsmessige andel tas hensyn til i henhold til artikkel 6 nr. 4 og i samsvar med avsnitt I i dette vedlegg.

Forskjellen skal ikke være negativ.

Metode 3: Metode basert på bokført verdi/fradrag av krav

Beregningen av de ekstra kapitaldekningskrav til de regulerte enheter i et finansielt konglomerat skal foretas på grunnlag av regnskapene for hver av enhetene i gruppen.

De ekstra kapitaldekningskrav skal beregnes som forskjellen mellom:

- i. egenkapitalen til hovedføretaket eller enheten som leder det finansielle konglomeratet, der de elementer som kan godkjennes er de samme som kan godkjennes i samsvar med de relevante sektorregler, og

- ii. summen av

- solvenskravet til hovedføretaket eller enheten nevnt i bokstav i), og
- den høyeste bokførte verdi av førstnevntes kapitalinteresser i andre enheter i gruppen og disse enhetenes solvenskrav, der solvenskravene for sistnevnte skal tas i betraktning på grunnlag av deres forholdsmessige andel i henhold til artikkel 6 nr. 4 og i samsvar med avsnitt I i dette vedlegg.

For uregulerte enheter i finanssektoren skal det beregnes et teoretisk solvenskrav. Ved evalueringen av elementene som kan inngå i beregningen av de ekstra kapitaldekningskrav, kan kapitalinteresser verdifulles etter egenkapitalmetoden i samsvar med muligheten fastsatt i artikkel 59 nr. 2 bokstav b) i direktiv 78/660/EØF.

Forskjellen skal ikke være negativ.

Om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 104/2004 av 9. juli 2004 om innlemming i EØS-avtala av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/87/EF av 16. desember 2002 om utvida tilsyn med kredittinstitusjonar, forsikringsføretak og investeringsføretak i eit finansielt konglomerat (konglomeratdirektivet) mv.

Metode 4: Kombinasjon av metode 1, 2 og 3

Vedkommende myndigheter kan tillate en kombinasjon av metode 1, 2 og 3, eller en kombinasjon av to av disse metodene.

Vedlegg II

Teknisk anvendelse av bestemmelsene om transaksjoner innenfor gruppen samt risikokonsentrasjon

Koordinatoren skal, etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter, identifisere hvilken type transaksjoner og risikoer som regulerte enheter i et bestemt finansielt konglomerat skal rapportere om i samsvar med bestemmelsene i artikkel 7 nr. 2 og artikkel 8 nr. 2 om rapportering av transaksjoner innenfor gruppen samt risikokonsentrasjon. Ved fastsettelse eller vurdering av transaksjons- eller risikotype skal koordinatoren og de berørte vedkommende myndigheter ta hen-

syn til det finansielle konglomeratets særskilte gruppe- og risikostyringsstruktur. For å identifisere betydelige transaksjoner innenfor gruppen samt betydelig risikokonsentrasjon som skal rapporteres i samsvar med bestemmelsene i artikkel 7 og 8, skal koordinatoren, etter samråd med de andre berørte vedkommende myndigheter og konglomeratet, definere egnede terskler på grunnlag av lovfestet egenkapital og/eller tekniske bestemmelser.

Ved kontrollen med transaksjoner innenfor gruppen samt risikokonsentrasjoner, skal koordinatoren særlig overvåke den mulige risiko for spredning i det finansielle konglomeratet, risikoen for en interessekonflikt, risikoen for omgåelse av sektorregler, og risikoenes nivå eller omfang.

Medlemsstatene kan tillate at deres vedkommende myndigheter på konglomeratnivå anvender sektorreglens bestemmelser om transaksjoner innenfor gruppen samt risikokonsentrasjon, særlig for å unngå at sektorreglene omgås.